

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 1. XV aastakäik

2. jaanuaril 1940

Ilmub kaks korda kuus.

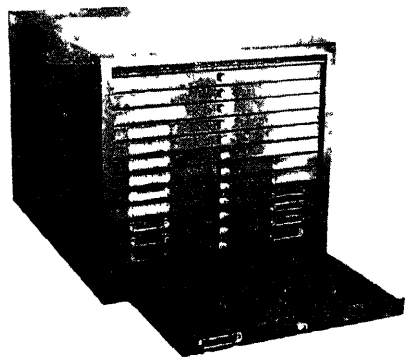
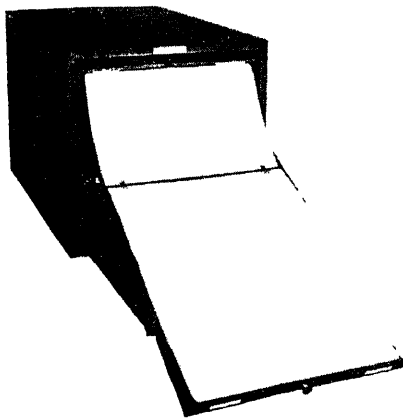
Tellimishind:	Toimetus ja talitus	Kuulutuste hinnad:
Aastas . . kr. 3.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20	$\frac{1}{1}$ lhk. . . kr. 40.00
Poolaastas . . „ 2.00	Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:	$\frac{1}{2}$ „ . . „ 22.00
Välismaale . . „ 7.00	igal äripäeval 12—2 p. l.	$\frac{1}{4}$ „ . . „ 12.00
Poolaastas . . „ 4.00		Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Uueks aastaks. Majanduslik meresõda. Maksustamisest sõltuvad trahvid antagu maksukomisjonide määrata. Firma väärtus. Vallasvara kustutamiseest. Maksustamisküsimusi. Tempelmaksu tasumisest nimeliste aktsiate asendamisel nimetutega Kodanliku õhukaitse korraldusi ärilises ettevõttes Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Äride register. Välisbörsid Kaubahindu. Toiduainete turg. Tallinna börsi kursisedel.

Ületamatud kvaliteedis
on kodumaal valmistatud

kartoteek-kapid

igas soovitavas suuruses

A.-S. **MERCANTILE**
TALLINN, VABADUSVÄLJAK 3. TEL. 436-73

Õnnerikast uut aastat

oma kaubatarvitajaile ja ärisõpradele soovivad firmad:

A.S.

SIDOL COMPANY

TALLINN

Tööstuse 49

Tel. 441-00

A.S.

V^d KIMBERG

TALLINN

TRIKOO- JA PAELATÖÖSTUS

August Abram

Müürivahe 17

Tel. 443-39

A-S. Esimene Eesti Põlevkivitööstus

end. Riigi Põlevkivitööstus

Valli 4

Tel. 450-85

4 511208
SP 5080
5088

Uueks aastaks

1939. aasta on lahkunud ja on annud aset äsjasaabunud 1940-le.

On üldiselt kombeks, et lahkunust ei kõnelda ega kirjutata halba. Ei tee seda meitegi. Märgime vaid, et ta möödus praeguse aja tempo kohaselt. Ta oli sündmustelt üks kiiremaid, kusjuures need sündmused olid ootamatud ja vapustavad. Seda just ülemaailmalises ulatuses.

Poliitiliselt tähelepanuväärivaimaks sündmuseks tuleb kahtlemata lugeda liidu loomist Nõukogude Vene ja Saksamaa vahel. See liit tuli kogu maailmale seda ootamatumalt, et nende suurriikide riiklik ülesehitus ja poliitiline ning majanduslik kord on täiesti ristamisi vastukäivad. Sellele Nõukogude Vene ja Saksamaa kokkulepele järgnesid teised põrutavad sündmused, nagu seda oli Poola purustamine, sõda Inglise-Prantsuse ja Saksamaa vahel ning verine konflikt Soome ja Nõukogude Vene vahel.

Meie kodumaa suhtes oli kahtlemata tähtsaimaks sündmuseks vastastikuse abistamise pakti sõlmimine Nõukogude Venega. Sellele järgnes ootamatu ja kiire Balti sakslaste lahkumine nende kauaaegselt kodumaalt. Viimane sündmus tähistab loomulikult suurt ja kaugeleulatuvat murrangut meie majanduslikus ja kultuurilises elus.

Kuna meie lähemas ja kaugemas naabruses veereb sõjavanker, hävitades elusid ja purustades varu ning väärtusi, mille mõju ka meie juures end tunda on annud, siis tuli meilgi paratamatult läbi viia mõningaid majanduslikke ümberkorraldusi. Kahtlemata toob algav aasta ses suhtes veel palju uut endaga kaasa.

Algava aasta kohta midagi kindlakujulisemat ennustada on võimatu. On võimalik, et eeloleval aastal järgneb rida uusi tähtsaid sündmusi, mille tulemusena võib muutuda praegune maailmas valitsev jõudude vaherkord, tuues kaasa suuremaid poliitilisi ja majanduslikke ümberkorraldusi, mis võivad haarata mitte üksnes territooriume, vaid ka režiime.

Neutraalsete riikide poliitiline ja majanduslik olemasolu sõltub suurelt suurriikide võitluse tulemusist. On ju suurriigid peamised turud väikeriikidele, kuhu viimased müüvad oma saadusi ja kust nad ostavad endale vajalisi aineid. Seda kõike tuleb arvestada. Suur ja vastutusrikas ülesanne lasub siin meie majandusel. Kaupmees- ja töösturkond peab leidma uusi turge ekspordile — nende asemele, mis langevad välja eksporditurgude sfäärist. Samal ajal tuleb teha kõiki võimalikke pingutusi maa varustamiseks nende toor- ja tarbeainetega, mida me ise ei oma. Selleks tuleb mobiliseerida kõik jõud. Aastakümnete pikkuste kogemustega eraettevõtlus, kantuna oma ettevõtete, seega otseselt oma eksistentssi säilitamise tahtest, võib siin kooskõlastatult kogu rahvamajanduse huvidega osutada maale suuri teeneid.

Selles tõekspidamises ja lootes kõigi majanduslike kihtide ja organisatsioonide heatahtlikule koostööle meie rahvamajanduse huvides ning vaadates avasilmi vastu kõigile võimalikele sündmusile astume algavasse aastasse ja soovime, et see oleks meile kõigile õnnelik.

JOAKIM PUHK,

Kaubandus-tööstuskoja juhatuses
esimees.

Majanduslik meresõda

Ilmar Tannebaum

Juba muistsest ajast peale on üheks sõja pea-abinõuks olnud võitlus vaenlasega merel. Nii oli juba vanaaja Kartaago vabariigi hävimise peapõhjuseks Rooma sõjalaevade ülevõim. Viimased hävitasid Kartaago laialdase ülemerekaubanduse, desorganiseerides sellega ta laevanduse ja majanduselu, nii et endise rikka vabariigi kokkuvarisemist ei suutnud päästa ka ta geniaalse väejuhi Hannibali maasõdade võidud.

Ka normannide ja viikingite sõjalised saavutused põhjenesid peamiselt mereretkil. Sel „vanal heal ajal“ ei olnud mingisugust meresõjaõigust. Sõdivad riigid püüdsid lihtsalt oma laevadega sulgeda vaenlase sadamad, lahed ja rannikud ning kasvava toiduainete ja sõjamoona puudusega ruineerida kaubandust ja sellega ka riiklikku finantsivõimet. Hävitati ja konfiskeeriti mitte ainult vastase laevad ja kaubad, vaid ka erapooletute omad, sest ei käidud mingisuguste tavaõiguste või normistike järgi, vaid käsitati n.-n. „rusikaõigust“, nagu see sündis veel ka hiljem romantilisel „rüütelite ajastul“.

Uute maailmajagude avastamisega ja laevanduse tähtsuse suurenemisega selgus aga juba primitiivsetelegi inimestele vajadus teatud normistiku järele, millelega, olgugi esialgsel ja lihtsal kujul, oleksid kaitstud erapooletute riikide ja kodanike õigused. Esimesed meresõja reeglid ilmusid keskajal suuremate kaubalinnae seadustikes, nagu 1370. a. „Consolato del Mare“ Barcelonas, Wisby mereõiguses jne. XVI sajandi lõpul katsutakse juba „neutraliteedi“ mõistet defineerida vastavalt praeguse erapooletuse mõistele ja vana jurist Hugo Grotius esineb uue õpetusega, et sõja ajal tuleb vahet teha kaupade vahel, mis on tarvilised sõjapidamiseks, näiteks relvad, püssirohi jne., ja kaupade vahel, mis on üldised tarbeained, kuid mida võib kasutada ka sõja otstarbeks, näit. toiduained. Nii tekib uus rahvusvahelise õiguse ala: majanduslik meresõjaõigus või priiiseadus.

Kõige suuremat osa mängis priiisõigus Inglismaa ajaloos, kes oma geograafilise asendi tõttu oli sunnitud oma vaenlaste vastu opereerima peamiselt meresõja alal, kusjuures ta oma võistlejad merekaubanduses harilikult kõrvaldas majandussõja ja blokaadi abil. Nagu Inglismaa ajaloost näha, on majanduslik meresõda tõsisim vahend vaenlase majanduselu ruineerimiseks. Aastast 1688 kuni aastani 1815 (s. o. 127 a. jooksul) on Inglismaa pidanud 7 suuremat

sõda, mis kestsid kokku 64 aastat. Nendes sõdades ta on kõikidest oma vaenlastest jagu saanud majandusliku meresõja abil. Siinjuures tuleks ka märkida, et maailmasõja ajal liitlaste võidu peapõhjuseks ei olnud mitte nende edu maasõdades, vaid Saksamaa majanduselu nõrgendamine meresõja abil.

Praegusel ajal tuleb meil kui erapooletul riigil arvestada peamiselt Saksamaa ja Inglismaa priiisõigusi. Vaenlase majanduselu ruineerimiseks tarvitatakse mitte ainult repressioone vaenlase kaubalaevastiku ja nende laadungite vastu, vaid ka neutraalsete riikide kaubavahetust vaenlasega raskendades üksikute kaupade kategooriate keelu alla panemise läbi eriliste deklaratsioonide abil (konterbandi loetelu). Sõjakonterbandi mõiste on aastate jooksul palju muutunud. Paarsada aastat tagasi loeti sõjakonterbandiks peamiselt hobused ja sadulad, kusjuures „vabas nimekirjas“ leidsid kummi, toornahad, paberimass jne.

Pikemat aega ei jõudnud riigid omavahel kokku leppida, missugused kaubad tunnistada sõjakonterbandiks ja missugused mitte. Alles Londoni 1909. a. merekonverentsil katsuti ühiselt deklareerida, missugused kaubad kuuluvad konterbandi liiki. Sealjuures jaotati need kaubad 2 kategooriasse:

1) Absoluutne konterbant, s. o. kaubad, mis tulevad igal juhul lugeda sõjakonterbandiks, kui neid viiakse vaenlase maale: relvad, lõhkeained, kahurite ja relvade osad, hobused, laevasoomus jne.

2) Relatiivne konterbant, mida võib konterbandiks lugeda ainult sel korral, kui see saadetakse vaenlase sõjaväele või seal elavate hankijate aadressil: toiduained, riided, jalanõud, veoabinõud jne. Sealjuures jäeti üksikutele riikidele õigus sõja ajal teatud kaupu ühest kategooriast teise üle viia.

See esimene katse üldiselt ära määrata konterbandi liike ei annud suuri tulemusi, kuna Inglismaa ise vastavat deklaratsiooni ei ratifitseerinud, ja hiljem, maailmasõja kestes, öeldi üles kogu Londoni 1909. a. deklaratsioon ka Vene- ja Saksamaa poolt, kes selle omal ajal olid ratifitseerinud, sest oli selgunud, et sõjakonterbandi definitsioon nõuab ümbertöötamist. Nii selgus juba maailmasõja ajaks, et kindlaid konterbandi norme pole õigupoolest olemaski ja

et selle mõiste on alati määranud sõja tarvidused ja sõdivate riikide merejõudude tugevus. Seda kinnitab ka praeguse sõja praktika: 3. sept. 1939. a. kuulutas Saksamaa välja uue priisiseaduse ja priisikohtukorralduse; esimese seaduse § 22 sisaldas sõjakonterbandi loetelu, mis vastas enam-vähem endise praktikale. Varsti pärast seda ilmus aga Inglismaal uus konterbandi loetelu, mis läks kaugelt üle Saksamaa loetelu raamide ning sundis viimast 12. sept. 1939. a. avaldama uue konterbandi nimestiku, mis vastab Inglismaa seadusele.

Laeva suuna määrajaks loetakse Saksamaal sihtsadam, mis laevapabereis on ära märgitud. See tähendab, et laevapaberid loetakse praeguse praktika järgi „prima facie“ tõenduseks. See ei käi aga juhtumi kohta, kui laev sihilikult oma reisisuunda muudab, ilma et ta selleks küllaldas põhjendusi võib ette tuua. Reisisuuna muutmine või vahesadamasse sissesõitmine tuleb seepärast laeva päevaraamatus täpselt motiveerida. Vaenlase sadamasse sissesõitmine on lubatud ainult tungival tarvilisel (näit. hädasadamasse sõitmine avarii korral), sissesõit samasse sadamasse aga näit. punkerdamiseks või proviandi täiendamises on keeldud ja selle tagajärjeks on terve laadungi ja laeva konfiskeerimine. Üldiselt aga konfiskeeritakse laev ainult siis, kui sõjakonterbant oma hinna, kaalu või prahihinna järgi moodustab üle poole kogu laadungist, kusjuures vabaksantud laevale võib anda loa reisi jätkamiseks. Sellepärast arvan, et praegu kinnipeetud Eesti aurik „Estonia“ peaks pärast asja läbiuurimist vabaks antama. Laeva erapooletusevastaste teenete (unneutral services) korral loetakse nii laev kui ka laadung

quasi sõjakonterbandiks ja konfiskeeritakse. Suurt tähelepanu tuleb osutada laevadokumentidele, et ära hoida pikaajalist laeva aresti all viibimist reisisihi selgitamiseks. Nii peab näit. Ameerika Ühendriikidesse sõitvad erapooletud laevad varustatama järgmiste dokumentidega: tervishoiupass, manifest, legaliseeritud tõendus kauba mitte-reeksporteerimise kohta, legal. faktuurad, legal. päritolutunnistus; pealeselle peavad laeval olema: punkrid ja toiduainete tagavara vastaval määral ning tarvilised merekaardid. Nõudmised dokumentaaltõenduste kohta Saksamaal on juba mitu korda muudetud, nii et igal laevaomanikul tuleks soovitada enne laeva väljasõitu end täpselt nendes Välis- ja Majandusministeeriumis informeerida.

Meresõjas kinnivõetud laeva ja laadungit nimetatakse priisiks. Priisiasjad alluvad priisikohtule. Saksamaal on esimese astme priisikohus asutatud Hamburgi. 14. dets. 1939. a. oli seal esimese asjana arutusel Käsmu laevaomanike a/l. „Minna“ asi, kusjuures kohus otsustas laeva anda vabaks, laadungi aga, mis koosnes 1660 tonn. sulfiittselluloosist, vastava tasu eest rekvireerida. Teise astme priisikohus, s. o. ülempriisikohus, asub Berliinis ja tema otsused on lõplikud.

Haagi II rahukonverentsil taheti ellu kutsuda rahvusvaheline priisikohus, mille ülesandeks oleks olnud revideerida üksikute riikide priisiootsuseid. Kahjuks ei ratifitseerinud ükski riikidest, kes sellele konventsioonile alla kirjutasid, seda rahvusvahelist määrust, mida tuleb praegusel ajal, kus priisioigus omab määratu majandusliku tähtsuse, äärmiselt kahtseda.

Maksustamisest sõltuvad trahvid antagu maksukomisjonide määrata

Meie kehtivad maksuseadused sisaldavad endas ka teatavaid trahvieskirju. Maksude määramisel tuleb sageli ette, et maksukohuslast tuleb kutsuda korrale, ja selleks on trahvieskirjad paratamatult vajalised. Muidugi võiks ka maksuseadustest üleastumised anda kohtu lahendada, kuid see muudaks maksuprotsessi pikemaks, koormaks kohtute tegevust ja oleks vahest nii mõneski suhtes maksukohuslasele, kes maksuseaduste täitmisel on patustanud, raskem ja ebameeldivam.

On valitud lihtsam ja lühem kord, nimelt et

maksumääraja ametnik vajalistel juhtudel otsustab ka trahviküsimuse. Nii on kõigile teada, et tempelmaksu seaduse rikkumise eest määrab trahvi maksuinspektor, kelle otsuse peale võib anda kaebuse Maksupeakomiteele ja viimase otsuse peale — Riigikohtule. Samasugune kord on üldiselt kehtiv ka äri-, tulu- ja muude maksude alal, ainult mõnede eranditega. Ja neid erandeid, millel aga maksuprotsessis on küllaldaselt suur tähtsus, tahangi käesoleva kirjutusega võtta vaatlemisele.

Kuni maksustamiskorralduse seaduse kehtima-

hakkamiseni määras äri- ja tulumaksu alal trahvid see maksukomisjon, kes otsustas maksustamise. Ainult põhiarimaksu eeskirjade rikkumise eest trahvis maksuinspektor, kuna põhiarimaksu määr ei sõltu komisjoni otsusest. Põhiarimaksu määr on seadusega kindlaks määratud ja selle õigeaegse tasumise järele valvab maksuinspektor. Äriraamatute ja aruannete võltsimiste eest määras karistusi kohus. MKS-i kehtima hakates seisukord muutus. Nimelt jäi osa karistusi komisjoni määrata, osa neist aga maksuinspektori otsustada. Nii teadaandelehtede (deklaratsioonide) mitteesitamise eest või määrustega nõutavate teadete mitteandmise või puudulike andmete andmise eest karistab maksuinspektor, seadusega nõutavate andmete mitteesitamise või puudulikult esitamise eest aga maksukomisjon. Seega valitseb siin segane olukord ja maksukohuslane, kes trahvi alla langes, ei tea sageli, kes oli õigustatud temale trahvi määrama, kas see õigus oli maksuinspektoril või komisjonil. Selgema seisukorra selles küsimuses töötab ärimaksu trahvide osas tuua küll uus ärimaksu seadus, mille paragraaf 118 selgesõnaliselt näeb ette, et „trahvide määramine ärimaksu asjus käesoleva ja MKS põhjal kuulub maksuinspektorile“.

Siin tekib küsimus, kas on otstarbekohane, et maksu määrab komisjon, trahvid aga inspektor. Kas ei oleks loomulikum, et sama asutus, antud korral maksukomisjon, kes otsustab maksustamise, vajalisel korral otsustaks ka trahviküsimuse? Argumendid, mis räägivad selle seisukoha poolt, on küllalt tugevad.

Võtame kas või järgmise näite:

Maksuinspektor nõuab maksukohuslaselt teateid selle kohta, kui palju ja kellelt viimane aasta jooksul kaupu või tooraineid on ostnud. Maksukohuslane, kui tal äriraamatud puuduvad, ei saa aasta lõpul või teise algul enam täielisi andmeid selle kohta ja need võivad parimagi tahtmise juures teinekord osutada puudulikeks. Maksuinspektor kontrollib andmeid ja mureseb ka omalt poolt uusi juure. Selgub, et maksukohuslane poolt esitatud andmed ei ole õiged. Säärase üleastumise eest karistab maksuinspektor; maksukomisjon aga, kes maksu otsustab, leiab, et lahkuminekul andmeis ei olegi niivõrd sisulised ega tähtsad, et see õiglast maksustamist takistaks, ja seepärast võiks trahv kas päriselt ära jääda või, kui trahvida, siis trahvida minimaalselt. Maksuinspektor lähtub formaalsest, komisjon aga sisulisest küljest. Tuleb

jõuda arvamisele, et komisjoni seisukoht siin on õigem.

Teine põhjendus:

Kui komisjon koos maksustamise otsusega lahendab ka trahvimise küsimuse, siis kaalub ta neid mõlemaid küsimusi koos, ühes ja samas koosseisus, ühe ja sama mulje ning meeleoluga. Kui aga maksuinspektor pärast hiljem üksinda trahvimise asju otsustama hakkab, siis võib tal kahtlemata olla teine meeleolu ning ta võib asjast saada koguni teise mulje kui seda sai maksukomisjon, kes määras maksu. Asjaolude hinnangus võib tekkida suur lahkuminek, mis oleks ära hoitud, kui inspektor seda teeks komisjoni liikmete osavõtul. Nii maksu kui ka trahvi määramine on niivõrd sõltuvas vahekorras, et neid on raske lahutada. Muide võib kergesti juhtuda, et maksu määratakse 100, trahvi 200 või rohkem krooni.

Võib aga tekkida veel kentsakam olukord. Seadus näeb ette, et trahvi võib määrata kergematel juhtudel 2 aasta ja raskematel juhtudel 5 aasta jooksul. Ei ole võimatu, et selle aja vältel inspektorid vahelduvad ja uus inspektor oma eelkäija asjatoiminguid läbi vaadates tagantjärele trahvima hakkab. Maksukohuslane ei ole iialgi kindel, kas teda isegi aastate möödudes mõni tulu- või ärimaksu trahv ei varitse.

Seepärast tuleks küll need küsimused nüüd, kus maksuseadused on revideerimisel, võtta tõsiselt kaalumisele. Tuleks kinkida maksukomisjonidele suuremat usaldust ja neid lasta kaasa rääkida ka maksutrahvide määramisel. Ei söanda vist keegi hakata vastu vaidlema, et maksukomisjonidel on suured teened maksude õiglasel määramisel, eriti aga vastulauset otsustamisel. Kahtlemata osutaksid nad neid teeneid ka trahvi-asjade otsustamisel. Võiakse vahest ette tuua, nagu ei seisaks kõik maksukomisjoni kaasistujad küllalt oma ülesande kõrgusel, kuid selle vastu tuleb märkida, et komisjonide kaasistujad määratakse vaid ühe aasta peale, nii et nende koosseisu saab kergesti revideerida ning muuta. Maksuinspektor seevastu on püsiv ametnik ja tema „uuendamine“ ei ole kaugeltki nii kerge.

Igatahes aga säärane olukord, kus ühes ja samas asjas (näit. ärimaksu alal) trahvimise õigus on kord ühel, kord teisel, ei ole normaalne ja see tuleb muuta. Ja muuta tuleks see sellaselt, et see, kes määrab maksu, määrab ka maksustamise asjast sõltuva trahvi. Dualism maksukomisjoni ja maksuinspektori vahel tuleb kaotada.

R. B.

Firma väärtus

Äriline ettevõtte on teatavasti isiklike ja varanduslike vahendite koondus, mille sihiks on saada kavakindla majandusliku tegevuse abil kasu. Äriettevõtte varaliste elementide hulka kuulub esijoonel ettevõttesse paigutatud kapital ja need väärtused, mis äritegevuse kestes juure kasvavad. Selle varalise koostise hulka loetakse muuhulgas õigus firma peale, kaubamärgid, patendid jne. Ei ole kahtlust ettevõtte väärtuse arvestamisel, et ei tee suuremat raskust selles leiduva kauba, inventari, nõudmiste ja teiste materiaalsete väärtuste hindamine, vaid palju raskem on kindlaks teha tema firma väärtust.

Kuigi tegelikus ärielus ja isegi teaduses palju kõneldakse firma väärtusest ja seda sageli koguni ettevõtte bilanssides väga kõrgelt hinnatakse, puuduvad objektiivsed alused firma hinna väljaarvestamiseks ja seda tehakse täiesti subjektiivselt. Peame aga siinkohal märkima, et seaduseandlused ei luba firmat ilma ettevõteta, mille jaoks teda tarvitatakse, üldse võõrandada ja firma ostu-müügiobjektina võib kõne alla tulla ainult koos vastava ettevõttega, teiste sõnadega — likvideerides ettevõtet ei saa edasi müüa selle firmat, sest ettevõtte tegevuse lõpetamisega kaob ka ta firma. Kuna suuremas osas seaduseandlustes firmaks on tavaliselt kaupmehe perekonnanimi, siis on peetud firma müüki ilma ettevõteteta ebamoraalseks ja ainult palja nime (firma) müük on keeldud.

Kuna, nagu tähendasime juba eespool, puuduvad kindlad objektiivsed alused firma väärtuse väljaarvestamiseks, siis tuleb ettevõtte võõrandamisel ühes firmaga viimase väärtust hinnata täiesti individuaalselt, sest siin on mõõduandvad väga mitmesugused tegurid, mida igal antud erijuhul tuleb arvestada. Ostja peab kõigepealt selgitama, kas antud ettevõtte senine edukas tegevus on kuidagi seotud või sõltuv just tema tuntud või vanast firmast või pole sel mingit tähtsust ettevõtte edule, vaid see on tingitud soodsast konjunktuurist, ettevõtte heast asukohast, kindlast ostjaskonnast, ettevõttes müüdava kauba kõrgest kvaliteedist jne. Kui on selge, et firmal kui niisugusel pole mingeid teeneid ettevõtte edukuses, vaid selleks on hoopis mõni muu eespool loetletud tegur, siis ei võida ostja midagi, kui ta, omandades ettevõtte, peab selle firma eest tasuma suhteliselt kõrget hinda, pealegi kui ta pole kindel, et ettevõtet omakorda

edasi müües ta selle firma eest selle hinna saab tagasi.

Ka jäetakse tähele panemata üldine olukord, milles ettevõttel tuleb tegutseda ja kus firmal ei ole muud tähtsust kui ühe ettevõtte eraldamine teisest ja ühes sellega ka üldsusele ettevõtte omaniku teatavaks tegemine. On ettevõtte tegevuspiirkond kitsas, s. o. piirdub kas väikese riigi või linna maa-alaga, kus ostjaskonnale on enam-vähem teada ühe või teise ettevõtte omanikud, siis ei ole vähimatki mõtet omandada võõrast firmat, et selle abil alal hoida või juure võita ostjaskonda. Viimasele saab õige pea uus omanik teatavaks ja siis on juba omanikust enesest, kas ta ettevõtte end läbi lööb. Siin võõras firma, kuigi see võib olla väga vana ja tuntud, saaks vaevalt kuigi palju kaasa aidata ettevõtte edukusele ning firma eest tasutud hind on asjatuks kulutuseks.

Et ärielu võib väga hästi edeneda ka ilma võõra firmata, seda näitab meile Šveitsi eeskuju, kus üldse pole lubatud firma müük. Sellest hoolimata ei saa keegi ütelda, et nimetatud riigis ärielu pole küllalt arenenud. või oleks kuidagi pidurdatud. Meil, kahjuks, siiski ülehinnatakse firma väärtust, nagu seda näitavad küllalt sagedased ettevõtete võõrandamise tehingud, kus ettevõtteid omandatakse ühes endise firma tarvitamise õigusega. Viimasel ajal on leidnud aset rida sääraseid tehinguid, kus on omandatud firmasid Saksamaale ümberasunud saksa vähemusrahvuse liikmeilt. Ei ole teada, kui kõrget hinda ühel või teisel juhul on ümberasujaile nende firmade eest maksetud, kuid vaevalt on mõeldav, et see hind oleks olnud madal. On aga väga küsitav, kas neil juhtudel firma eest maksetud hind end renteerib, sest kõigepealt tuleb arvestada asjaolu, et suur osa firma senisest jõukast ostjaskonnast on välja rännanud, ja vaevalt on loota, et nime eestistamise ajastul võõrapärasel firmal oleks nii suur külgetõmbejõud, et senine ostjate arv säiliks või koguni kasvaks. Peale kõige muu tuleb arvesse võtta ka seda, et meil ümberasujate varanduste eest tuleb tasuda küllaltki suuri summasid, mis meie rahvamajandust raskelt koormavad, kuid seda rängem on see koorem, kui meile selle eest vastutasuks ei jää midagi, mil oleks kindel turuväärtus, vaid peame maksma kõrget hinda firma eest, mille tõelist väärtust on raske kindlaks teha.

Vallasvara kustutamisesi (amortiseerimisest)

Iga käitis, olgu see tööstuslik või kaubanduslik, vajab tegutsemiseks mitmesuguseid abinõusid, olgu need tootmisvahendid ja tööriistad või mitmesugused sisseseade-esemed. Kõikide sellaste abinõude iga ei ole piiramatu, vaid tarvitamisel nad kuluvad, vananevad, ja mõne aja pärast nad muutuvad tarvitamiskõlbmatuiks, omades veel ainult vanamaterjali väärtuse. Kui niisugusel juhul käitisel ei oleks tagavara uute abinõude soetamiseks, siis tal tuleks edasitegutsemisest loobuda.

Selleks, et käitistel oleks võimalus soetada tagavarasid oma tootmisvahendite ja sisseseade uuendamiseks või täiendamiseks, kehtivad seadused näevad ette n.-n. kustutamise ehk amortiseerimise mooduse. See seisneb selles, et seadus lubab käitistele nende tootmisvahendite ja sisseseade ehk — ühe sõnaga — vallasvara väärtusest iga aasta teatud ja seaduses kindlaksmääratud protsendi maha arvata. Sellast mahaarvamist nimetataksegi vara kustutamiseks ehk amortiseerimiseks. Kustutussumma arvatakse maksuva kuluna käitise tegevusaasta üldtuludest maha. Kehtiv seadus võimaldab vallasvara kustutamist iga aasta maksuvaba kuluna kuni 10% vallasvara omandamisväärtusest kuni selle täielise kustumiseni. Seadus ei keela ka kõrgemat kustutamist, kuid niisugusel juhul kustutussumma, mis ületab 10% omandamisväärtusest, loetakse käitise puhaskasuks ja niisugusena kuulub maksustamisele. Seadus, määrates kindlaks maksuvaba kustutuse ülemmäära, muidugi ei keela kustutamist ka alla selle määra. Nii mõnedki käitised mõnesugustel kaalutlustel talitavad nõnda, et nad mõnel aastal ei kustuta vallasvara kas üldse mitte või siis kustutavad märksa alla lubatava 10%-lise normi. Tihti tarvitavad niisugust viisi vähemad avalikule aruandmisele kuuluvad ühingud, kes käitise väikese tulukuse puhul püüavad sel teel näidata võimalikult suuremat puhaskasu ja sellega tõendada ettevõtte tulutoovust. Sellase teguviisi eest tahaksin kõiki ettevõtjaid tõsiselt hoiatada, sest sellega käitise juhid ei peta mitte ainult ettevõtte osanikke, vaid ka iseendid, sugereerides enestele vale pildi käitise tulukusest. Pahemal juhul sellased nähtused võivad viia kuni kohtuprotsessideni, nagu tegelik elu seda korduvalt on näidanud. Tahetakse aga vahe seadusega

lubatud normi ja tegeliku kustutuse vahel kustutada mõnel järgneval aastal, kui käitise tulukus on suurem, siis tuleb meeles pidada, et seadus sellast ülennormi kustutust ei loe maksuvabaks kuluks. Seepärast soovitatakse igale ettevõtjale tungivalt kustutus iga aasta teostada seadusega lubatud normi ulatuses, kuigi käitis selle tõttu aruandeaastal peaks näitama kahju. Siis on ettevõtte bilanss puhas ega ole teadlikult loodud pettepilli kolmandaile isikuile.

Kustutussummade tegelikus arvutamises valitsevad meie arvepidamises seni õige mitmesugused viisid. Selle tagajärjel maksuametis, kui käitis tahab end lasta maksustada ärraamatute alusel, tuleb tihti ette arusaamatusi ja maksuametil on raske kindlaks teha, kas kustutus on arvatud õigesti, kas ei ole muude kustutatud ka sellaseid varasid, mis õigupoolest oleksid pidanud juba kustunud olema.

Ja tõesti, kui jälgida kustutusviise mitmesugustes käitistes, siis selgub, et ühed arvavad kustutussumma vara omandamise väärtusest maha küll esimesel aastal, kuid järgnevatel aastail arvutavad kustutussumma vara väärtuse ülejäägist. Sellaselt kustutades nõuaks teatud väärtuse kustutamine aega ligi 90 aastat seadusega võimaldatud 10 aasta asemel. Sellase pika aja jooksul on ese ise muidugi ammugi juba väärtusetuks muutunud või hävinud, kustutamine aga kestab edasi. Teised talitavad küll õigesti, arvates iga aasta vallasvara algväärtusest maha seadusega lubatud protsendi, kuid sissekanded raamatuis on sedavõrd ebaselged, et järgnevatel aastail ilma pikemate otsimisteta ei tea, millal see peab lõppema. Kolmandad kustutavad iga aasta isesugusel määral, mistõttu eelmine pilt muutub veel märksa segasemaks. Et vähendada oma vaeva igasuguste õienduste otsimisel ja ka maksuametile võimaldada kergemat orienteerumisvõimalust, selleks iga raamatupidaja peaks püüdma koostada kustutuse aruande võimalikult nõnda ülevaltlikult, et kõik vajalised andmed sellest kergesti saadaval oleksid. Kuidas seda teostada, selle kohta toon alljärgnevalt näite, mis küll ei taha pretendeerida täiuslikkusele, kuid mil mõnes suhtes on siiski paremusi seniste tavaliste kustutusviisidega võrreldes.

1. 7. 1931 omandati mitmesuguseid masinaid koguväärtuses	Kr. 55.555
1. 4. 1932 omandati veel juure masinaid	„ 11.111
1. 10. 1933 müüdi 1. 7. 1931. a. ostetud masinaist 2 tükki, millede omandamisväärtus oli	„ 22.222
Kr. 15.000 eest	
1. 1. 1934 osteti müüdü masinate asemele uued	„ 33.333

Kuni 1943. a. lõpuni muid muudatusi masinate koosseisus enam ette ei tulnud. Kestvusea lõppedes järelejäänud masinate hinnaks vanamaterjalina arvatakse umbes 10% nende omandamishinnast.

Kustutustabel.

	Algväärtus.	Kustutus.
Omandamishind 1. 7. 1931.	Kr. 55.555	
Arvates masinate materjaliväärtuseks pärast kestvusea lõppu umbes 10% jääb kustutatavaks väärtuseks ümarguselt Kr. 50.000.		
Kustutus 10% Kr. 50.000 6 kuu eest		Kr. 2.500
Seis 31. 12. 1931.	Kr. 55.555	Kr. 53.055
Juuretulek 1. 4. 1932.	" 11.111	" 11 111
	Kr. 66.666	Kr. 64.166
Kustutus 10% Kr. 66.666, maha arvatud materjali väärtus Kr. 6.666 = Kr. 60.000, sellest Kr. 50.000 — 1 aasta ja Kr. 10.000 — 9 kuu eest		" 5.750
Seis 31. 12. 1932	Kr. 66.666	Kr. 58.416
Masinate müük 1. 10. 1933.	" 22.222	Kr. 19.222
Müümisel saadi masinate eest Kr. 15.000., kuna nende kustutamata väärtus oli Kr. 19.222. Vahe Kr. 4.222 tuleb kirjutada kahjudeks	Kr. 44.444	Kr. 39.194
Kustutus 10% Kr. 40.000 — 1 aasta eest		" 4.000
Seis 31. 12. 1933.	Kr. 44.444	Kr. 35.194
Juuretulek 1. 1. 1934.	" 33.333	" 33.333
	Kr. 77.777	Kr. 68 527
Kustutus 1934. a. eest 10% Kr. 70.000.		" 7.000
Seis 31. 12. 1934. a.	Kr. 77.777	Kr. 61.527
Kustutus 1935. a. eest 10% Kr. 70.000.		" 7.000
Seis 31. 12. 1935. a.	Kr. 77.777	Kr. 54.527
Kustutus 1936. a. eest 10% Kr. 70.000		" 7.000
Seis 31. 12. 1936. a.	Kr. 77.777	Kr. 47.527
Kustutus 1937. a. eest 10% Kr. 70.000.		" 7.000
Seis 31. 12. 1937.	Kr. 77.777	Kr. 40.527
Kustutus 1938. a. eest 10% Kr. 70.000		" 7.000
Seis 31. 12. 1938. a.	Kr. 77.777	Kr. 33.527
Kustutus 1939. a. eest 10% Kr. 70.000		" 7.000
Seis 31. 12. 1939. a.	Kr. 77.777	Kr. 26.527
Kustutus 1940. a. eest 10% Kr. 70.000		" 7.000
Seis 31. 12. 1940.	Kr. 77.777	Kr. 19.527
Kustutus 10% Kr. 30.000 pealt 6 kuu ja Kr. 40.000 pealt 1 aasta eest		" 5.500
Kuna 1. 7. 1931. a. omandatud masinad on 1. 7. 1941 juba täieliselt kustutatud, peale vanamaterjali väärtuse, siis kirjutatakse nende väärtus koosseisust maha.	" 33.333	
Seis 31. 12. 1941.	Kr. 44.444	Kr. 14.027
Kustutus 10% Kr. 10.000 pealt 3 kuu eest ja Kr. 30.000 pealt 1 aasta eest		" 3.250
Koosseisust langevad välja 1. 4. 1932. a. omandatud masinad	" 11.111	
Seis 31. 12. 1942. a.	Kr. 33.333	Kr. 10.777
Kustutus 1943. a. eest 10% Kr. 30.000	"	" 3.000
Koosseisust langevad 10 aasta möödumise tõttu välja 1. 1. 1934. a. omandatud masinad	" 33.333	
Seis 31. 12. 1943. a.	Kr. —	Kr. 7.777

Järelejäänud summa Kr. 7.777 väljendab masinate materjaliväärtust, kuna nende tarvitamisväärtus on täieliselt kustutatud. J. Lp.

Maksustamisküsimusi

Kus trahterimaksu suurus võib olla trahteri-äri põhiarimaksu (äri järgu) kindlaksmääramise aluseks?

Pärnu maksuinspektor nõudis R. L. restorani pidamiseks 1939. a. peale lunastatud II järgu

äritunnistuse asemel I järgu äritunnistuse lunastamist ja Kr. 1.— trahvi põhjusel, et selle restorani trahterimaksu summa on Kr. 1383. Esitatud vastulause jättis Pärnu maksuinspektor tagajärjeta, samuti jättis Maksupeakomitee ta-

gajärjeta maksuinspektori otsuse peale antud kaebuse põhiarimaksu osas, tühistades otsuse trahvi nõudmise osas. Maksupeakomitee põhjendas oma otsust järgmiselt: OMS § 449 lisa II järgu I p. 9 põhjal on trahteriärid kohustatud lunastama I järgu kaub. äritunnistuse, kui nendelt linna kasuks võetava trahterimaksu summa ületab 750 kr. aastas. Maksev ärimaksu seadus põhiarimaksu järgu määramisel on eesõiguse annud ettevõtte välistele tunnustele. Antud korral väline tunnus põhiarimaksu järgu määramiseks, nimelt trahterimaksu summa, on küllalt selge ja maksuinspektor on talitanud seadusepäraselt, võttes selle aluseks põhiarimaksu hinnavahe nõudmisel. Ei ole põhjendatud väide, et uus trahterimaksu seadus OMS § 449 lisa II järgu I p. 9 kohaldamisel on seadnud uued alused. Ei trahterimaksu seadusega ega ühel ajal viimase maksmapanemise seadusega ei ole muudetud ärimaksuseadust vastavas osas. Ei ole asi muutunud ka sisuliselt, sest trahterimaks on ja jääb omavalitsuse maksuks. Et maks hinnatakse nüüd läbikäigu pealt, siis ka see ei muuda asja, kuna ettevõtete kandevõim on nende suurusest ja läbikäik on üks ettevõtte suuruse peatunnuseid. Asja seisukord ei ole muutunud ka selle tõttu, et trahterimaks tasutakse kuuviisi: lõpliku trahterimaksu summa määrab kindlaks ikkagi maksuinspektor ja sellest summast olenevalt kuulub ettevõtte põhiarimaksu alla linna heaks võetava trahterimaksu suuruse tunnuse järgi.

Riigikohtule antud kaebuses R. L. palub tühistada Maksupeakomitee otsuse ja asja saata uueks otsustamiseks Maksupeakomiteele, seletades, et kuigi vormiliselt olevat OMS § 449 lisa nimekirja II järgukava I p. 9 muutmata jäänud, siis sisuliselt olevat see siiski muutunud sedavõrd, et linna heaks võetava trahterimaksu suurust ei saavat enam kasutada trahterile äritunnistuse lunastamisel. Trahterimaks määratavat trahterim. sead. § 6 ja t. järgi iga möödunud kuu läbikäigu järgi ja aasta kohta trahterimaksu summa kujunevat alles iga kuu läbikäigult, välja arvatud trahterimaksu summade kokkuarvamisel. Põhiarimaksu tasumise ajal, mis tasutakse ette aasta peale, ei olevat teada trahteriarilt linna heaks võetava trahterimaksu summa. Seega olevat võimatu nõuda põhiarimaksu trahterimaksu suuruse järgi. Ei saavat aluseks võtta eelmise aasta linna heaks võetud trahterimaksu summat, sest seaduses polevat seda väidetud ja maksuseadust ei saavat laiemalt tõlgitseda. Põhiarimaksu nõudmine eelmise aasta trahterimaksu suuruse järgi olevat enneaegne.

Asja arutanud ja prokuröri arvamuse kuulau-

nud, Riigikohus leiab: Käesolevas asjas kuulub lahendamisele küsimus, kas pärast trahterimaksu seaduse kehtimahakkamist 1. I 1936. a. on OMS § 449 lisa II järgukava I p. 9 ettenähtud trahterimaksu suurus (RT 1923—44) käsitatav trahteriäri I järku arvamiseks ja vastavalt sellele põhiarimaksu nõudmiseks. OMS § § 449 ja 478 järgi tasutakse põhiarimaks äritunnistuse lunastamise teel, kusjuures äritunnistused antakse aasta peale ette ja uuendatakse enne iga aasta 1. jaanuari. Kuna äritunnistused lunastatakse edaspidise aja peale, siis peavad tunnused, mille järgi määratakse ettevõtte järk, teada olema äritunnistuse lunastamise ajal, nagu seda nõuab juhatuskiri äritunnistuste väljaandmise korra kohta § 9 p. 3 ja märkus. Kuni trahterimaksu seaduse kehtimahakkamiseni trahterimaksu jaotamine pidi lõpetatama hiljemalt 10. detsembriks ja jaotus pandi üldiseks teadmiseks välja 10.—20. detsembrini (RT 99 — 1926. a. nr. 108 § 43). Sellega oli trahterimaksu suurus järgmise aasta kohta teada ja seda võidi kasutada trahteriäri järgu määramiseks patendi lunastamise ajal. Trahterimaksu seaduse kehtimahakkamisega aga muutus trahterimaksu määramise kord ja trahterimaksu sead. §§ 6 ja 9 järgi trahterimaksu summa selgub tegevusaastale järgneval aastal. Kuigi trahterimaksu seaduse kehtimahakkamisega ei ole muudetud OMS § 449 lisa II järgukava I p. 9 ja selle sõnastuse järgi võiks trahterimaksu suurust ka uue seaduse kehtivuse ajal käsitada trahteriäri järgu määramiseks, ei ole see siiski võimalik trahterimaksu määramise korra muutmise tagajärjel, sest eelmiste aastate eest tasutud trahterimaksu ei või arvata samaks, mis on ettemääratud trahterimaks. Ei või tähendamata jätta, et trahterimaksu seaduse kehtimahakkamisega trahterimaksu summa kui välise tunnuse kasutamise võimalus langeb hoopis ära uuesti avatavate trahteriäride järgu määramisel ja OMS § 449 lisa II järgukava I p. 9 käsitamine kaotab ühtluse ega saavuta endiselt oma sihti.

Sellepärast Riigikohus otsustas Maksupeakomitee otsuse tühistada osas, millega R. L. kaebus on jäetud tagajärjeta, ja asja selles osas anda Maksupeakomiteele uueks otsustamiseks (Riigikohtu administr.-osak. toimik nr. 357 — III — 1939).

Tempelmaksu tasumisest nimeliste aktsiate asendamisel nimetutega.

Maksuasutuste nõudmisel tasus a.-s. X tempelmaksu nimeliste aktsiate asendamise puhul nimetutega, kusjuures aktsiad jäid nende seniste omanike valdusse. Aktsiaseltsi palve tempel-

maksu tasumisest vabastamise üle jättis majandusminister rahuldamata. Sellega ei jäänud rahule a.-s. X, kes andis kaebuse Riigikohtule.

Riigikohus, asja arutanud, leidis, et käesoleval korral on tegemist nimeliste aktsiate asendamisega uuesti trükitud nimetute aktsiatega. Kehtivas tempelmaksu seaduses ega ka tempeltariifis ei leidu eeskirju, mis võimaldaksid nende uute nimetute aktsiate tempelmaksustamist. Laiendavalt tempelmaksu seadusi aga tõlgitseda ei saa, nagu seda Riigikohus on korduvalt seletanud. Seepärast puudub ka alus käesoleval korral tempelmaksu nõudmiseks tempeltariifi nr. 16 p. F alusel, mille käsitamiseks peavad olema täiesti teised tingimused. Aktsiate tempelmaksustamine on ette nähtud tempeltariifi nr. 56 ja selle juures ei ole vahet tehtud tempelmaksustamisel nimeliste ja nimetute aktsiate vahel nende väljalaskmisel, vaid neid maksustatakse võrdset. Ei ole tariifi selles paragraafis ega üldse tempeltariifis ette nähtud ka seda, et ni-

meliste aktsiate muutmisel nimetuiks või nimeliste aktsiate asendamisel uute nimetute aktsiatega, või ümberpöörduvalt, see toiming oleks kuulunud tempelmaksustamisele, kuigi see on võimaldatud seadusega aktsiaseltside asutamise kohta käivate seaduste muutmise ja täiendamise üle ja ühingute registreerimise seadusega ja aktsiaseltside kohta käivate seaduste täiendamise seadusega, eriti selle seaduse § 4-ga, mille järgi nimeta aktsiaid võib aktsionäri soovil kitsendamatult ümber kirjutada nimelisteks, samuti võib nimelisteks muudetud aktsiaid uuesti muuta nimetuiks. Nagu nähtub toimetusest, on uuesti trükitud aktsiad antud nimeliste aktsiate omanikele. Kõigil neil põhjusil ei saa õigustatuks lugeda uute trükitud aktsiate tempelmaksustamist tempeltariifi nr. 16 p. F alusel, missugune maksustamine võib aset leida täiesti teiste asjaolude olemasolul. Eeltoodud kaalutlustel Riigikohus tühistas majandusministri otsuse ja saatis asja uuesti otsustamiseks.

Kodanliku õhukaitse korraldusi ärilisis ettevõtteis *)

Nõukogude Vene õhukaitse ajakirjas „Vestnik Protivovozdušnoi Oboroonõ“ nr. 111—1939. a. ülalnimetatud pealkirja all käsitletakse V. N. Šumilini nimelise autori poolt lähemalt kodanliku õhukaitse korraldusi ärilisis ettevõtteis.

Kuna need korraldused on põhimõtteliselt ühtuvad meie kodanliku õhukaitse doktriiniga, toon sellest artiklist väljavõtteid, mis tohiksid huvitada ka „Õhu- ja gaasikaitse“ lugejaskonda.

PIMENDAMINE. Ärilisis ettevõtteis pimendamise organiseerimine või valgustuse moondamine on palju keerulisem kui elumajades. Pimendamine ärides peab läbi viidama selliselt, et ühel ajal äride välisvalgustuse kustutamiseks oleks kindlustatud ostjaskonna teenimine ärides õhukallaletungi ooteajal kuni õhurünnaku signaali, s. o. õhualarmi, andmiseni.

Äride pimendamist teostatakse järgmiselt: Välisruumid silte ja reklaamtuled, tuled vitriinides ja sissekäikude juures kustutatakse täieliselt ning samal ajal ärid valgustatakse seestpoolt kattega varustatud lampidega, mis on kaetud eriliste sügavate katetega sääraselt, et valguskiiri ei oleks näha üles ega kaugemale kõrvale.

Kõ armatuurid või katetega kaetud lambid tuleb seada ärilettide kohale. Samasugused lauarmaatuurid või kaetud laualambid peavad valgustama ka kassapidajate asukohti. Lettide kohal laest allarippuvaid lampe on soodsam asetada mitte väga kõrgele letist.

Pimendamise harjutustel mõningais ärides seatakse lae alla ilma katteta sinised lambid, kuid sealjuures peab arvestama seda, et laele heidetav sinine valgus annab vastuhelgi, mis ei ole kooskõlas pimendamiseks labiviidavate nõuetega. (Oleneb lambi tüübist ja sinise värvi katte J. Ernits.) Äri teenijaskond peab arvestama seda, et õhukallaletungi ooteaeg võib kesta pikemat aega, mispärast tegevust tuleb organiseerida sellaselt, et pimendamise nõudeid täites ühtlasi normaalselt saaks teenida ostjaskonda.

Äride ukсед ja aknad võidakse katta valgust mitteläbilaskvate paberitega või eriliste luukidega. Eelnimetatud viisil uste ja akende täielisel katmisel ärid võivad olla valgustatud selles olevate harilike valgustustuledega. Neil juhtumel pimendamise nõuete kohaselt äridel peavad olema kahekordsed valgust mitteläbilaskvad ukсед.

*) Äratrükk ajakirjas „Õhu- ja Gaasikaitse“ nr. 12—1939 avaldatud J. Ernits'a artiklist.

ühaks tähtsaimaks küsimuseks on õhurünnakul toiduainete kaitsmine keemiliste rüндаinete, eriti aga püsipaiksete või vedelal kujul levitatavate keemiliste rüндаinete eest.

Põhimõtteliselt see küsimus lahendatakse ruumide hermeetiliseks muutmisega, milles hoitakse suuremad toiduainete tagavarad, nagu keldrid ja laod.

Aknaraamid peavad olema küllalt tihedad ning pealeselle omama nende külge käivad hermeetilised laudluugid. Aknad sealjuures tuleb kindlustada nende ette asetatud mullakottidega, missugune töö tuleb läbi viia õhurünnaku ooteajal.

Ladude õhuavad suletakse eriliste vahendite või seadeldistega, kuna ukсед tehakse õhukindlaks kummist tihendusribadega.

Põranda õhukindlaks tegemine viiakse läbi harilikul viisil nagu varjendiski.

Ärikeldreid võidakse kasutada ka gaasivarjendina.

Et ära hoida keemiliste rüндаinete tungimist tarbeainete kottide vırna sisemusse, tuleb laoruumides peale nende hermeetiliseks muutmise muuta ka kottide ja kastide asetamisviisi. Kui harilikul ajal kotid pannakse vırnadesse sellaselt, et nende vahele õhu tsirkulatsiooniks jäetakse vahed, tuleb õhukallaletungi ooteajast alates kotid vırnadesse asetada täielikult üksteise ligi.

Ühel ajal ladude hermetiseerimisega võetakse tarvitusele abinõud ka äris leiduvate toiduainete kaitseks keemiliste rüндаinete vastu. Need abinõud viiakse läbi alates õhualarmi momendist. Siin tuleb vähendada äris leiduvate toiduainete tagavarasid. Kui harilikul ajal äris jätkub tavalist kaupa mitmepäevaliseks läbimüügiks, ooteajast alates tuleb äris olevat kaupa vähendada määrani, mis võimaldab kauplemist mitte rohkem kui 2—3 tundi. Siin tekib tarvidus organi-

seerida ümber kauba üleandmist laost ärri, kusjuures vastavalt sellele peab arvestama ka tööjõudude jaotust.

Kauba kaitsmine keemiliste rüндаinete eest teostatakse järgmistel viisidel.

Kauba võib asetada tühjadesse tünnidesse või vineerkastidesse, mis omakorda suletakse tihedalt kaanega ning pealeselle kaetakse pealt kottidega, presendiga (veel parem, kui need on märjastatud. J. Ernits), erilise paberi või tsellofaaniga. Samade vahenditega tuleb katta ka ärilettides või lettide juures asetsevad kauba püstsahklid, neid enne seda sulgedes tihedate kaantega.

Külmutuskappide olemasolul, millel on kummitihendus, asetatakse neisse ruttu riknevad ja keemiliste rüндаinete vastu eriti tundlikud kaubaartiklid (nagu rasvained).

Kõik kaubainventar (kaalud, kühvlid, noad, singilõikajad jne.) asetatakse kastidesse või kaetakse kottidega, presendiga jne.

Ärri toodava kauba vastuvõtmine lõpetatakse õhualarmi väljakuulutamise momendist. Kõik mittevastuvõetud kaup jäetakse autosse ja kaetakse. Autodes asetsevate toiduainete kaitseks tuleb läbi viia kinniste kaubaveoautode uste hermetiseerimine, kuna lahtistel kaubaveoautodel leiduvad toiduained tuleb katta kottidega, presendiga jne. Autode tulevormid sealjuures tuleks katta vineertahvlitega või kottidega, küljed vineertahvlitega.

Käsitsikauplejad lähevad lähimatesse pelgupaikadesse ühes müüdava kaubaga.

Kõik eelnimetatud abinõud peab täieliselt läbi viidama ka kauplemisaja lõppedes enne äri sulgemist, s. o. öiseks vaheajaks.

Õhualarmi momendist alates lõpetatakse ärides viivitamata kauplemine ja ärides viibivad inimesed juhatakse ja paigutatakse lähimatesse varjenditesse või teistesse pelgupaikadesse.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt

Hindade põhjendamatu tõstmine on lubamatu

Majandusministeeriumist saadud andmeil on esinenud mõningaid juhtumeid, kus ärid on kaupade hindu põhjendamatult tõstnud.

Kaubandus-tööstuskoda juhib tööstur- ja kaupmeeskonna tähelepanu „Riigi Teatajas“ nr. 79—1939 avaldatud toor- ja tarbeainete müügi

ja hindade korraldamise määrusele, mille alusel peab toor- ja tarbeainete müük toimuma õiglaste hindadega, mis ei või ületada müüdavate ainete tootmisega ja soetamisega ühenduses olevaid kulusid ühes normaalse vahekasuga. Igasugune faktiliste andmetega põhjendamatu hindade tõstmine on keelatud.

Sama määruse järgi on kaubanduslikud ja tööstuslikud ettevõtted kohustatud teatama Ma-

jandusministeeriumile hindade tõstmise tarvidusest juhul, kui see on põhjendatud, hiljemalt seitse päeva enne hinna tõstmist. Sel puhul tuleb Majandusministeeriumile ühtlasi esitada tarvilised andmed ja kalkulatsioonid.

Hulgimüüja peab müüdava kauba kohta andma arve

Majandusministeerium juhib kõigi kaupmeeste tähelepanu asjaolule, et määrus hangeldamise ja liigkasuvõtmise vastu nõuab, et hulgimüüjad annaksid müüdava kauba kohta ostjaile välja arved, milledes on tähendatud müüja nimi ja aadress, kohustades teisest küljest kõiki kauplajaid alal hoidma neid arveid, samuti kui kõiki teisi kaubaliiklusse puutuvaid dokumente ja tõendusid, ning neid vastavaile ametisikule viimaste nõudmisel ette näitama.

Ülaltähendatud nõuete mittetäitjaid ootab seaduslik vastutuselevõtt ühisel alusel muude eksimustega hangeldamise ning liigkasuvõtmise alal.

Konversioonikassa asutamisel

Eraõiguslike välisnõudmiste ja -kohustuste korraldamiseks ning neist tulenevate välismaksete teostamiseks asutatakse Majandusministeeriumi juure konversioonikassa, mille valitsemine ja asjaajamine pannakse kaubanduskomiteele. Vastav seadus on avaldatud R. T. nr. 114—1939.

Vabariigi Valitsus andis eraõiguslike välisnõudmiste ja -kohustuste korraldamise seaduse kohaldamise määruse, millega enne 1. septembr. 1939. a. Poola vabariigi territooriumil asunud isikute, asutuste ja ettevõtete kuni nimetatud kuupäevani sõlmitud toimingute kohaldatakse eraõiguslike välisnõudmiste ja -kohustuste korraldamise seaduse eeskirju.

Eraõiguslike välisnõudmiste ja -kohustuste korraldamise seaduse järgi määrab Vabariigi Valitsus need välismaad, mille suhtes võetakse kohaldamisele eeltähendatud seaduse eeskirjad eraõiguslike nõudmiste ja kohustuste korraldamisel.

Europas puhkenud sõjalise tegevuse tagajärjel on lakanud olemast Poola riik. Sellest olukorrast tingituna ei ole endise Poola maa-alal asuvatel võlglastel võimalusi korraldada oma kohustusi Eesti kodanike, asutuste ja ettevõtete vastu. Samuti pole ka Eesti kodani-

kel võimalik teostada neile kuuluvate summade sissenõudmist nendelt oma välisvõlglastelt, kes asuvad endise Poola maa-alal. Kõige selle tõtu on saanud paratamatuks võtta kohaldamisele Eesti ja endise Poola riigi piirides asuvate lepinglaste vahel nende vastastikuste eraõiguslike välisnõudmiste ja -kohustuste alal eraõiguslike välisnõudmiste ja -kohustuste korraldamise eeskirjad.

Suhkru- ja petrooleuminormid jaanuaris endised

Varustuskaartidega müüdava suhkru ja valgustuspetrooleumi normid jaanuarikuuks jäävad endisteks. Endiseks jääb ka valgustuspetrooleumi veebruarikuu norm, kuna veebruarikuu suhkrunorm on veel määramata.

Muutmatus jäävad ka diiselnafta, bensiini ja autoõlide normid, kuid tarvitusele tulevad uued varustuskaardid, sest senised olid kehtivad kolmeks kuuks. Ülalmainitud õlide tarvitajad peavad end varustama uute kaartidega, millede väljaandmine algab jaanuarikuu esimestel päevadel.

Kõnesolevate normeeritud tarbeainete hinnad on muutmata.

Vanade tööliste kaitse

22. detsembrist 1939 kehtib tööstuslike ja kaubanduslike käitiste vanade töövõtjate kaitse seadus, mis on avaldatud R. T. nr. 116—1939.

Nimetatud seaduse järgi suur- ja kesktööstuslike käitiste valdajad on kohustatud töövõtjaid, vanusega alates 50. eluaastast kuni 65. eluaasta täitumiseni, töö pidama vähimalt kõnesolevas seaduses ettenähtud korras kindlaksmääratud määral. Kui käitise valdaja vanu töövõtjaid käesoleva seaduse alusel kindlaksmääratud määral ei pea, siis on ta kohustatud maksma hooldamismaksu. Hooldamismaksu tuleb tasuda iga vähem töö peetava 50-aastase ja vanema töövõtja pealt iga kalendritööpäeva eest 20% tööstusliku töö seaduse § 405 korras täiskasvanud meestööliste kohta kindlaksmääratud lihttöölise keskmisest päevapalgast.

Kui töövõtja on töötanud ühes ning samas suur- ja kesktööstuslikus käitises või ühes ja samas säärases kaubanduslikus käitises, kus töötab üle 5 töövõtja, vähimalt 20 aastat ja on jäänud töövõimeetuks sel määral, et ta ei suuda end tööga elatada, siis peab käitise valdaja and-

ma talle kuni surmani kas elatist natuuras või maksma vähimalt 15 krooni kuus toetusraha. Vanadustoetuse saamise õigust ei ole töövõtjal, kel on vajaline sissetulek oma varast või kes saab haigekassalt abiraha või mõnelt asutuselt pensioni, mille suurus on vähimalt 15 krooni kuus.

Vanadustoetuse nõudmise õigust ei ole töövõtjal, kelle töövõimetus on tema enese poolt tahtlikult tekitatud või tingitud tema enese rasket hooletusest või saadud tema poolt kriminaalsüüteo kordasaatmisel.

Ühele ning samale tööandjale kuuluvas mitmes käitises töötamist loetakse võrdseks ühes ning samas käitises töötamisega. Käitise üleminekut uuele valdajale või firma muutmist ei loeta uue käitise tekkimiseks. Käitise üleminekul uuele valdajale lähevad temale üle ka käesolevas paragraafis ettenähtud kohustused.

Kaubanduslikuks käitiseks käesoleva seaduse mõttes loetakse kauplused ja laod, kus kaupade ost-müük toimub hulgi või jaoti, ning speditsoonärnid, samuti nende kaupluste, ladude ja speditsoonäride kontorid.

Väliskaubandus 1939. a. 11 kuu jooksul

Võrreldes 1938. a. esimese 11 kuuga suurenes väliskaubanduskäive 1939. a. 194,2 milj. kr. 202,2 milj. kroonini, s. o. 4,1% võrra. Väljaveedu suurenes 94,6 milj. kr. 107,9 milj. kroonini, s. o. 14,1% võrra; sissevedu vähenes 99,7 milj. kr. 94,2 milj. kroonini, s. o. 5,5%. Väliskaubandusbilanss kujunes 1939. a. 11 esimesel kuul 13,7 milj. kr. aktiivseks, kuna see aga 1938. a. samal ajavahemikul oli 5,1 milj. kr. passiivne.

Kummi- ja makaronivabrikute asutamise keeld

(R. T. 116 — 1939)

Majandusministri määrusega on pikendatud uute tööstusettevõtete asutamise keeldu kummi- ja makaronitööstuse aladel veel üheks aastaks, tähtajaga 1. detsember 1940.

Äride registreerimise asjus

tuletab Kaubandus-tööstuskoda ettevõtete pidajatele meele, et äride registreerimise seaduse järgi (RT 36 — 1927) on oma firma (ettevõtte) kohustatud kojas registreerima kõik, kel on kaubanduslik ettevõtte, mille pidamiseks on lunas-

tatud 1.—3. järgu kaubanduslik äritunnistus, või kel on tööstuslik ettevõtte, mille pidamiseks on lunastatud 1.—8. järgu tööstuslik äritunnistus.

Samuti on kohustatud ettevõtte pidajad kojas registreerima ettevõtte tegevuse lõpetamise või üleandmise, ettevõtte asukoha, äriala, äripidaja ees- ja perekonnanime muutmise, äriosanike koosseisu muudatused jne.

Kõik eelnimetatud avaldused tuleb kojale esitada hiljemalt 14 päeva jooksul pärast registreerimisele kuuluva asjaolu tekkimist, kuna vastasel korral seaduse vastu eksijad võivad langeda karistuse alla krim.-sead. § 300^a põhjal.

Maksude Talituse teadaanne 1939. a. aktsionäride nimekirjade esitamise kohta

Kõik aruandvad ettevõtted on kohustatud esitama blanketil vorm B nr. 5 täielise nimekirja kõigi teadaolevate aktsionäride ja osanike kohta, kel oli 1939. aastal, eelmise aasta aruande peakoosoleku poolt kinnitamise ajaks, nimelisi või nimeta aktsiaid või osatähti. Nimekirjas tuleb näidata iga isiku päralt olevate aktsiate või osatähtede arv, nende nominaalhind ja isiku elukoht, samuti aktsionäridele või osanikele peakoosoleku poolt määratud dividendi või osakasu suurus.

Nimekirjad esitatakse käsitsi või postiga hiljemalt 15. jaanuariks 1940 kohalikule maksuinspektorile ettevõtte juhatuse asukoha järgi. Maksuinspektor võib nimekirja esitaja palvel kaaluvatel põhjustel üksikjuhtumil pikendada nimekirja esitamise tähtaega, kui see ei takista maksustamistööd või selle lõpetamist tähtajal. Nimekirja vastuvõtmise kohta antakse esitaja soovil kvititung. Blankette vorm B nr. 5 on saada maksuinspektorite kantseleidest. Kui ruumipuudusel ei mahu kõik teated blanketile, siis võib tarvitada lisalehti.

Nimekirja esitamata jätmise, pärast tähtaega esitamise ja puudulike või ebaõigete teadete andmise pärast karistatakse süüdlasi MKS § 147 põhjal rahatrahviga kuni 500 kroonini, korduvatel juhtudel kuni 1.000 kroonini.

Saksa

Sisse- ja väljaveofirmade abistamine krediidiga Saksamaal

Saksa sisse- ja väljaveofirmadele, millel praeguste sõjaolude tõttu on tekkinud tarvidus krediidi järele, on seatud sisse eriline krediidiandluse kord. Kui on tegemist firmadega, mis

võivad pakkuda kaupu neutraalmaale, antakse neile firmadele krediiti Saksa avalike tööde ühingu vahendusel. Kui krediidualuseks on hüvised või esemed vaenulisel välismaal või endise Poola vabariigi territooriumil, garanteeritakse firmale antav krediit riigi-krediitühingu poolt. Säärase garantii ülevõtmise eelduseks on, et firma on kasutanud kõiki teisi võimalusi krediidi saamiseks, et firma võib tegutseda rahvamajanduslikult kasulikul ärialal ning et firma säilitamine on vajaline üldmajanduslikult seisukohalt. Garantii ülevõtmise palved vaatab läbi riigi-krediitühingu juure; asutataw komisjon, kuhu kuuluvad vastavate ministriumide ja majanduse esindajad.

Daani

Uus deviiside korraldus Daanis

Daani raske olukord deviisimajanduse alal on teinud vajaliseks piirata deviiside andmist välismaiseks reisideks. Daani riigipanga teadaande kohaselt antakse välismaale reisijaile kuni 500 Dkr. pooleks aastaks. See eeskiri kehtib turistide, ärireisijate kui ka puhkusele sõitjate kohta. Erandeid on võimalik teha ainult siis, kui soovija suudab riigipangale tõendada selleks erilisi põhjusi. Deviiside ostja peab igal juhul andma kinnituse, et ta varem ei hankinud endale valuutat, reisitšেকে, hotellimärke ega teisi deviise. Võimalikud deviiside ülejäägid tuleb anda üle Dkr-de vastu pärast reisilt tagasijõudmist. Samal ajal on võetud tarvitusele abinõusid kontrolli valjemaks muutmiseks deviisikaubanduse üle.

Šveits

Sisse- ja väljaveokontrolli korraldamine Šveitsis

Liidu rahvamajanduse departemang, toetusdes liidunõukogu otsusele 22. IX 39 sisse- ja väljaveokontrolli kohta, on 2. XI 39 annud välja määruse, millega korraldatakse üksikasjaliselt kontrolli teostamist kaubasaaduste üle.

Nimelt kõik šveitsi tollimaa-alal asuvad isikud ja firmad on kohustatud kohe saatma rahvamajandusdepartemangu kaubandusosakonnale ära kirjad deklaratsioonidest kaupade kohta, et saada nende vabaksandmist väljaveoks või transiidiks välismaale. Sama korraldus kehtib ka deklaratsioonide kohta, mis on koostatud enne käesoleva määruse jõustumist ja mis saadetakse ära hiljemalt 11. XI 39. Juhul, kui deklaratsioonid on jäetud märkimata siht- või päritolu-

maa, kaubasaaja, kaubaliik ühes šveitsi tollitariifi vastava peatüki tähendamiseega või saadetise kaal, tuleb need andmed anda täiendavalt. Samuti tuleb teatada iga üksiku deklaratsiooni puhul, millal vastav kaubasaadetis on jõudnud šveitsi, ja juhul, kui saadetis on alles teel, millal ja mis tollipunkti kaudu seda kavatsetakse sisse tuua.

Kõigile šveitsi tollimaa-alal asuvaile isikule ja firmadele on keeldud võtta endile sääraseid kohustusi, milledega nad nõustuvad mingil viisil alluma välismaiste asutuste või nende volinike kontrollile. Kaubandusosakond võib üksikjuhtumel, kokkuleppel tollivalitsusega, korraldada, et teatavate saadetuste suhtes tolliformaliteedi täitmine leiab aset alles pärast sisseveokontrolliga seotud nõuete täitmist.

Itaalia

Uus määrus Itaalia pangatähtede välja- ja sisseveo kohta

1. dets. k. a. anti uus määrus pangatähtede välja- ja sisseveo kohta.

Itaaliast või tema asumaist välismaale sõitvad isikud ja välismaalt Itaaliasse või tema asumaisse sissesõitvad isikud võivad võtta kaasa 10-liirilisi pangatähtedes kuni 200 liiri ja metallrahas kuni 50 liiri. Samad normid kehtivad ka välismaal elavate Itaalia kodanike kohta, kes on varustatud „turismi-krediitkirjadega“ ja „turismitšekkidega“. Need isikud võivad pealeselle viia veel välja nende Itaalias kasutamata jäänud „turismi-krediitkirjad“ ja „turismitšekid“. Nimetatud eeskirjad kehtivad ka reisijate kohta Itaalia ja tema asumaade vahel.

Välismaal leiduvaid Itaalia 50- ja 100-liiriseid pangatähti võiakse akrediteerida mitte-transfereeritavais intressideta arveis igakordse kaubavahetus- ja valuutaministeeriumi loa alusel. Sealjuures on tingimuseks, et Itaalia Panga osakonnad Itaalias või Itaalia asumais saaksid need kätte 20 päeva jooksul, arvates määruse jõustumise päevast, kui nad on saadetud Euroopa või Vahemere ranniku mailt, ja 40 päeva jooksul, kui nad on saadetud teisist maist. Määrus jõustus 1. XII 39.

Türgi

Puudus niidirullidest Türgis

Istanbuli turul annab end tunda puudus niidirullidest. Seetõttu on niidirullide hinnad tõusnud kahe- kuni kolmekordseiks.

Aride register

Novembrikuu esimesel poolel

registreeritud muudatused:

(Järg)

104. Jaan Spits jätkab äritegevust, avades Avanduse vallas, Pudivere as. segakaupluse firma all „Jaan Spits“.
105. Johannes Steinberg avanud Tallinnas, Tartu mnt. 50 pagariäri ja peab edasi pagaritööstust ja -äri Tallinnas, Liivalaia 56 firma all „Johannes Steinberg“.
106. Jakob Strey perekonnanimeks „Viirep“ ning tema Vaivara v. asuva segakaupluse firmaks „Jakob Viirep“.
107. Jaan Schwede avanud Viljandis, Tartu 44-a villakraasimise-, ketramise- ja kangakudumisetööstuse ja peab edasi Viljandis, Tartu 15-a, villase riide ja lõngakauplust firma all „J. Schwede“.
108. A/S. Tallinna Aktsia Pank, Tallinn, Merepuiestee 15, lahkunud juhatuse liige Arnulf Mühlendahl, juhatuse liikmeks kutsutud Claus Rosen.
109. A/S. Tartu Pank, Tallinn, Kinga 1, lahkunud juhatuse liige Otto Hahn, juhatuse liikme asetäitja Hans Skribanowitz ja prokuristid Erich Bladt, Ernst Lüisa, Reinhold Peucker, Julius Pfeiffer, Werner Thomson, Guido Edell. Esimese allkirja õiguse saanud Georg Amberg, Wilhelm Fischmann ja Ilmar Peet (viimane Tartu osakonnas), teise allkirja õiguse saanud Leonhard Toss, Leonhard Leesment ja Eugen Kukk, Aleksander Vanderbellen, Gertrud Liiv ja Emilie Taros (viimane Tartu osakonnas).
110. August Teder avanud Tartus, Tähe 14-a, tsinkograafiatöökoja ja peab edasi Tartus, Kaluri 6, pruugitud asjade kauplust firma all „A. Teder“.
111. Villem Tikk jätkab äritegevust, avades Tallinn, Vana-Posti 8—5, kalaekspordäri (peam. tursad) firma all „Eesti Kalastaja“ V. Tikk.
112. Johannes Tillemann jätkab äritegevust, avades Nissi v., Hürjaste k. teemaja „Joh. Tillemann“.
113. Puutööstuse A/S. The Timber Company, Tallinn, Vabaduseväljak 7—2, lahkunud juhatuse liige Leo-Joachim Willert, asjaajaja-direktoriks valitud juhatuse liige Julius Genss.
114. Aleksander Toll lõpetanud värvi-, klaasi- ja kosmeetikakaupluse Tallinnas, Tartu mnt. 53; peab edasi Kuressaares, Tallinna 27 jahu ja vilja ostu-müügi-äri firma all „A. Toll“.
115. Karl Tonat jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kesk-Kalamaja 2, puuvilja- ja maiustustekaupluse firma all „Karl Tonat“.
116. Aleksander Treieri perekonnanimeks „Raudkepp“ ning tema Kūti vallas, Kehala k., asuva õllekaupluse firmaks „Aleksander Raudkepp“.
117. Voldemar Tuulmets (end. nimi Tuulmets) peab Illuka vallas apteeki firma all: „Kuremäe apteek“, proviisor Voldemar Tuulmets.
118. Albert Walker (end. nimi Walcker) avanud Tallinnas, Tartu mnt. 53, värvi-, klaasi- ja kosmeetikatarvetekaupluse ja peab edasi Nõmmel, Pärnu mnt. 223 rohu- ja värvi-kauplust firma all „A. Walker“.
119. V. E. F. Eesti osakond, Tallinn, Harju 21 (raadioäri) likvideerimisele asunud, likvideerijaks volitatud Herbert Lyra.
120. Julie Vehm'i moeäri asukohaks Tallinn, Tartu mnt. 3.
121. Johannes Veinmann'i (agent maiustuste alal) asukohaks Tallinn, Lastekodu (s. o. end. Lutheri) 13—10.
122. Laboratoorium „Viko“ A/S. Tallinn, Lubja 11, avanud korgitööstuse.
123. Anna Wirtmann jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Sõle 6—7, õmblustööstuse firma all „Anna Wirtmann“.
124. Olga Volmer'i perekonnanimeks „Raun“ ning tema Paides, Pikk 2, asuva kübaraäri firmaks „Olga Raun“.
125. Karl Väändä perekonnanimeks „Vääna“ ning tema Juuru (s. o. end. Inglise) vallas, Inglise as. asuva jahuveski firmaks „Karl Väändä“.
126. Ferdinand Ōunapu ees- ja perekonnanimeks Juhan Aunapu ning tema Lūganuse vallas asuva segakaupluse firmaks „Juhan Aunapu“.
127. Eesti trükitööstuse ja kirjastuse A/S. „Ühiselu“, Tallinn, Pikk 42, juhatusest lahkunud August Jürima, juhatuse liikmeks kutsutud Märt Martinson.

Firma tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Insener Leo Bork, Tallinn, Viedemanni 1, tehnilised agentuurid.
2. H. Böttker, Tallinn, Pärnu mnt. 6, speditiooninäri.
3. Taimevõli- ja õlidetehas „Olivia“ K. Detert, Tallinn, Volta 3, ärip. Konstantin Konstantini pg. Detert (vt. reg. uued firmad Nr. 12).
4. Liebe Dorfmann, Tallinn, Pärnu mnt. 94, kivi- ja klaasõudekauplus.
5. Hans Eelma (end. nimi Eilemann), Tallinn, Uus-Kalamaja 3, toiduainete- ja piima-kauplus.
6. Vennad Erhardt, Tallinn, Vana-Viru 6—1, agentuurkontor.
7. Kivi- ja klaasõudeäri „Eha“ H. Freiberg, Tallinn, Endla 62-b.
8. Werner-Hanns Gusovius, Tallinn, Vene 11-a, kirjutustarvete müük ja esindus.
9. J. Helbre, Viljandi, Tartu 67, toiduainete-kauplus.
10. R. Hindrimä, Tallinn, Kesk-Kalamaja 2, puuvilja- ja maiustustekauplus.
11. Marie Härmat, Rakvere, Turukaubamaja 4, pudu- ja riidekauplus.
12. L. Jõgi, Veriora v., segakauplus.
13. Marie Kaeramaa, Rakvere, Turukaubamaja 2, riidekauplus.
14. M. Kahu, Paistu v., Paistu alevik, segakauplus.

15. Juuksetööstus E. Kaljuste, Tallinn, Teliskivi 40.
16. Johan Klettenberg, Tallinn, Endla 47, toiduainetekauplus.
17. Mihail Kljas, eluk. Tartu, Kompani 8—2, metsatööstus.
18. Jaan Kullerkupp, Kohila v., Kohila alevik, saeveski.
19. Eduard Kuris, Tallinn, S-Karja 18, jalanoudekauplus.
20. J. Kusma, Tartu, Pikk 50, toiduainetekauplus.
21. Valentin Kuusing, Tallinn, Härjapea 1, toiduainete- ja piimakauplus.
22. Riidekauplus K. Kärrman, Tallinn, Valli 2.
23. Kino „Endla“ Emma Künkmaa, Nõmme, Turupl. 2.
24. Eduard Kütt, Lümanda v., Jögela k., jahuveski.
25. V. Laurimäe, Tartu, Suur-Kaar 67, toiduainetekauplus.
26. „Karl Lepp“, Võru, Kreutzwaldi 22, segakauplus, oman. Max Beck.
27. Eduard Liblik, Tapa, Jaama 4, koloniaalkauplus.
28. K. Liljenthal, Tallinn, Astri 3, kala-kauplus.
29. Emilie Lorenz, Tallinn, Niguliste 6, käsitöödeäri.
30. Nikolai Lorenz, Tallinn, Vana-Posti 6, kaubandus- ja tööstustarvetekontor, import, välisfirmade esindused.
31. Voldemar Loo, Nõmme, Vabaduse 78, puuviljakauplus.
32. Vennad Lutz, Tallinn, Tartu mnt. 53, värvi-, klaasi- ja parfümeeriakauplus.
33. Julius Meesek, Rakvere, Poska pst. 4, jalaõudetööstus.
34. A. Ment, Narva, Posti 50, toiduainete- ja piimakauplus.
35. K. Meri, Tallinn, Pikk 20, einelaud.
36. Keemia- ja kosmeetika-laboratoorium „Floreal“ H. Merivee ja V. Afanasieff, Tallinn, Vana-Posti 6.
37. A. Mollok (uus nimi Mäeloog), Vilo v., Troitsa as., jahuveski.
38. Elfriede Muikma, Mehaaniline mööbli- ja puutööstus „Kiir“, Tartu, Kaluri 12-a.
39. Erich Müller, Tallinn, Pärnu mnt. 28—14, esindaja peam. tekstiilkaup.
40. M. Nigul, Viljandi, Kauba 7, pagari- ja kondiitriäri.
41. Teenijate vahetalituse büroo J. Nottbeck, Tallinn, Lai 28—2.
42. H. Oit, Tallinn, Kopli 2, puuvilja-, maiustuste- ja peenviinakauplus.
43. Emil Oja, Keila v., Joa as., toiduainetekauplus.
44. Arnold Orntlich, Tallinn, Pärnu mnt. 6—6, bakeliidivormide tööstus.
45. Joh. Paabo ja Ko., Tartus, Ülikooli 34, kohvik ja Tartus, Aleksandri 104, lauavabrik ja jahuveski.
46. „Männikuld“ Ed. Paapia Ko., Vana-Antsla v., tõrva- ja tõrvaõlidetööstus.
47. E. Paluste, Tartu, Kuperjanovi 18-a, toiduainetekauplus.
48. Peeter Panksepp, Elva, Kesk 27, lina, linaseemne ja vilja ost-müük.
49. Amalie Peterson, Tartu, Söögiturg 4, maiusainetekauplus.
50. H. Peterson, Tartu, Väike-Tähe 18, toiduainetekauplus.
51. U/Ü. H. Peterson ja Ko, Tartu, Näituse 20, peennahatööstus.
52. Jahuveski J. Peterson, Asuküla v., Uuemõisa as.
53. Hilda Pihlakas, Tallinn, Kesk-Kalamaja 2, toiduainete- ja piimakauplus.
54. Helene Press, Tallinn, Ao 6, toiduainete- ja piimakauplus.
55. P. Puusep ja Ko, Tallinn, Kentmanni 5—1, kaubanduskontor ja esindused (peamiselt metallkaubad).
56. Hedvig Põdra, Rakvere, Vene 9 (enne Aleksandri 23), toiduainetekauplus.
57. J. Raidvee, Tartu, Riia 47, riiete pressimine ja puhastus.
58. A. Randoja, Tallinn, Uus-Kalamaja 19, toiduainetekauplus.
59. Joh. Raudsik, Tartu, Jaama 54, veovooriäri.
60. Rudolf Rebane, Nõmme, Glehni 28 (s.o. end. Glehni 20), toiduainetekauplus.
61. A. Reinap, Viljandi, Lossi 17, šokolaadimüük autolt.
62. K. Resto, Tartu, Roosi 31, toiduainetekauplus.
63. H. Roller, Tallinn, Kesk-Kalamaja 2, puuvilja- ja maiustustekauplus.
64. M. Saar, Haimre v., Märjamaa alevik, segakauplus.
65. J. Schwede & Ko, Viljandi, Tartu 44, villakraasimise-, ketramise- ja kangakudumisetööstus.
66. E. Schädlich & Co., Tallinn, Pärnu mnt. 6, agentuuräri.
67. Magda Seiler, Tartu, Võru 90, toiduainetekauplus.
68. D. Soomet (end. nimi Sörasson), Petseri v., toiduainetekauplus.
69. Kudumisetööstus A. Soos & Ko, Tallinn, Lai 31, puuvillaste ja villaste riiete kudumise tööstus.
70. Kunstsarve ümbertöötamine E. Sorokin & A. Frischer, Tallinn, Jakobsoni 6.
71. V. Susi, Nõmme, Pärnu mnt. (s.o. end. S-Pärnu mnt.) 67, puuviljakauplus.
72. Martin Tenter, Audru v., Võlla-Ellamaa, segakauplus.
73. Rudolf Veske, rohu-, värvi- ja kosmeetikaäri „Ilo“, Võru, Jüri 5-c.
74. Korgitööstus „Korko“ V. Vilm, Tallinn, Tatari 21-b.

Novembrikuu teisel poolel

Registreeritud uued firmad:

1. August Adermann, Nõmme. Nõmme jaama kaubaaida juures, turbamüük.
2. Juulie Adak, Põdrala v., Löve as., koloniaalkauplus.
3. Alide Aedmaa, Rakvere, Pikk 4, toiduainetekauplus.
4. Aita Aeru rõivaõmblustöököda, Tallinn, Gonsiori 14—12.
5. L. Ahas, Tartu, Auriku 2, saun, ärip. Lisete-Rosalie Ahas.

6. Koloniaalkauplus Melania Alkmann, Kõnnu v., Vanaküla.
7. A. Aleksandridis, Tallinn, Pärnu mnt. 28, puuvilja- ja maiustustekauplus, ärip. Achilles Aleksandridis.
8. Robert Allas, Sõmerpalu v., Sulbi alevik, segakauplus.
9. Aino Allikvee, Võru, Jüri 29, segakauplus.
10. U/t Rudolf Altberg & Ko. Karuse jahutööstus, Karuse v.; usaldusühing, täisosanik Rudolf Altberg, ühingu osakapital Kr. 3.000.—
11. Voldemar Altorgi segakauplus, Avinurme v., Kõveriku k.
12. Paul Arvik, Martna v., Suure-Lähtru as., segakauplus ühes riigivõina ja -piirituse müügiga.
13. Agapia Astanin, Tapa, Suurturg 1 / Ambla mnt. 12, segakauplus.
14. Peeter Barõšov, Mustvee, Tartu 72, lihakauplus.
15. Nikolai Beljajev, Vilo v., Väike-Ratševo k., mööblitööstus.
16. Autoveoäri August Berg, Tallinn, Vee-remni 20-b—2.
17. Sophie Blaubrück, Tallinn, Niguliste 18—5, klaverite üürimine; prokurist Oskar Blaubrück.
18. Jaan Blond, Rapla v., Rapla alevik, jalgrataste, õmblusmasinate ja raadioaparaatide müük E. V. piirides.
19. „Slaaviläte“ vesiveski Boikov, Linnuse v., Irboska k.; jahuveski, veskipidaja Vladimir Boikov.
20. Hans Brafmann, Nõmme, õnne 4—1, maalritööde ettevõtte.
21. Martin Bärengrub, Vao v., Väike-Maarja, pagariäri.
22. A. Böckler, Tartu, Lai 11, tiseritöötuba, ärip. Artur Böckler.
23. Kohvik „Suomi“, M. Dagis, Tallinn, Müürivahe 7, ärip. Marta Dagis.
24. August Deering, Vohnja v., Loobu k., saeveski ja jahuveski.
25. Varzavi pesumaja M. Dmitrieva ja L. Konahovitš, Tallinn, Sauna 3—1, pesu pesemine; täisühing, täisosanikud Maria Dmitrieva ja Ljubov Konahovitš, ühingu osakapital Kr. 150.—
26. N. Dolgošov, Viljandi, Valuoja pst. 7, toiduainetekauplus, ärip. Natalie Dolgošov.
27. Agafia Domaškin'i nahatööstus, Mustvee, Narva 74, naha parkimine.
28. A. Efimov, Nõmme, Kaevu 19, pagariäri, ärip. Aleksei Efimov.
29. Minna Einmann, kohvik-söögisaal, Haapsalu, Kalda 11.
30. Türi-Alliku jahu- ja linnasetööstus E. Engelhardt ja Joh. Lagge, Särevere v., Alliku as.; täisühing, täisosanikud Erich Engelhardt ja Johannes Lagge, ühingu osakapital Kr. 5.000.—
31. Enn Ennok, Pärnu, Riia mnt. 143, pagariäri.
32. R. Glöckner, Tallinn, Sakala 28, liha-kauplus, ärip. Reinhold Glöckner.
33. Nikolai Gorelski, Petseri, Tartu 14, õlle- ja veiniderestoran.
34. Kaubanduskontor „PeReKo“ B. Górmann ja Ko, Tallinn, Pärnu mnt. 6, esindused; usaldusühing, täisosanik Boris Górmann, ühingu osakapital Kr. 750.—
35. Mööblitööstus V-d Hansar, Nõmme, Harku 26; täisühing, täisosanikud Erich Hansar ja Ulrich Hansar, ühingu osakapital Kr. 500.—
36. Nahatööstus „Olympia“, Joh. Hansen ja Ko, Tallinn, Kadaka tee 4; täisühing, täisosanikud Johan Hansen ja Oskar Jagomägi, ühingu osakapital Kr. 20.000.—
37. Eduard Harak, Veriora v., Viluste k., segakauplus.
38. Usaldusühing „Tallinna Kast“ H. Haugas & Ko, Tallinn, Vene-Balti 20, kastija puutööstus; täisosanik Harri Haugas, ühingu osakapital Kr. 7.000.—
39. Timofei Hellenurme, Petseri, Kivi 3, toiduainetekauplus.
40. J. Helmerand, Tartu, Kaubahoov 25-a, toiduainetekauplus, ärip. Juhan Helmerand.
41. Rudolf Hernits, Vilo v., Troitsa as, jahuveski
42. E. Hinno, Lohusuu v., Ülejõe k., segakauplus, ärip. Erich Hinno.
43. P. Hinzenberg, Mõisaküla, Kesk 3, söögimaja, ärip. Pauline Hinzenberg.
44. Karl Holts'i saeveski, Orava vald.
45. Lasterietööstus „Lastetarbed“ L. Hääl, Tallinn, Kullasepa 4—1, ärip. Lydia Hääl.
46. Jaan Ilves, Kuressaare v., Uduvere k., segakauplus.
47. V. Ivanson, Tallinn, Narva mnt. 26—8, õmblustöökoda, ärip. Vanda Ivanson.
48. Herbert Jaanus, Tallinn, Kristiine 3—11, isiklik ekspediitor (kaupade tellimine, laadimine ja raudteel saatmine).
49. Anette Jakobson, Tallinn, Tartu mnt. 22, pudukauplus.
50. Aleks. Jalak, Haamja v., segakauplus.
51. A. Jermoškina, nõõrastamaja „Jakor“, Tartu, Holmi 17, ärip. Anisja Jermoškina.
52. Aleksander Jääger, Rakvere, Võidu 28, juuksetööstus.
53. A. Jõemaa, Kärkla, Vabaduse 27, segakauplus, ärip. Aleksander Jõemaa
54. Karl Jürna raudvoodiäri, Tallinn, Maakri 6.
55. Julius Kahro, Urvaste v., Urvaste as., segakauplus.
56. Iida Kallmann, Kehtna v., Keava, pagariäri.
57. Elmar Kalme, Tallinn, Hollandi-põik 3, toiduainetekauplus.
58. E. Kangro, Tartu, Lille 9, toiduainetekauplus, ärip. Elmar Kangro.
59. Sergei Kapalõgin, Tärvivere v., Iisaku alevik, loomade ost-müük.
60. Katz, Tartu, Aleksandri 6, valmisriieteäri, ärip. Hirš Katz.

61. Saapapealsetööstus S. Katz ja S. Haitõn, Tallinn, Tartu mnt. 13; täisühing, täisosanikud Samuel Katz ja Selik Haitõn, ühingu osakapital Kr. 1000.—
62. S. Kepmann, Nõmme, Turukaubamaja nr. 6, lihakauplus, ärip. Salme Kepmann.
63. J. Kikkas, Tartu, Jänese 24, toiduainetekauplus, ärip. Johan Kikkas.
64. Gustav Kirschbaum, Rakvere, Lai 1, pruugitud asjade kauplus.
65. A. Kisla, Tartu, Ülikooli 16, pagariäri, ärip. August Kisla.
66. A. Klementsov, Lihula v., riiderestide müük E. V. piirides, ärip. Ado Klementsov.
67. O. Kolk, Tartu, Narva 44, toiduainete ja piimakaupluse, ärip. Oskar Kolk.
68. Ksenia Kollina, lihakauplus, Tallinn, Imanta 18.
69. Konstantin Kolsakov, Lehtse v., Aru as, saeveski.
70. P. Kool, Tartu, Fortuna 11 (enne Aleksandri 21), toiduainetekauplus, ärip. Peeter Kool.
71. Rosalie Koose, Vilo v., Davõdov-Konetsi k., jahuveski.
72. Rebekka Koslovski, Tallinn, Paldiski mnt. 14, puuhoov.
73. H. Kosmin, Kohtla v., Kohtla-Järve, kirjutusmaterjali- ja segakauplus, ärip. Hilda Kosmin.
74. E. Kreil, Elva v., Illi v., Vildi vanutamise ja viltimise tööstus, ärip. Ernst Kreil.
75. F. Kriiva, Restoran „Võru“, Tartu, Võru 59, ärip. Ferdinand Kriiva.
76. H. Kukk, Sindi, Pärnu mnt. 75, toiduainetekauplus, ärip. Hendrik (Heinrich) Kukk.
77. Albert Kuldkepp, „Vanaõue Veski“, Taevere v., Vanaõue, jahuveski.
78. Richard Kuldorg, Kõnnu v., Suru k., segakauplus.
79. E. Kull, Nõo v., Viinamärdi t., jahuveski, ärip. Edgar Kull.
80. Julie Kurik, Puhja v., segakauplus.
81. Kaarel Kurismaa, Pärnu, Vingi 17, kondiitritööstus.
82. Elisaveta Kusnetsov, Erra v., Kiviõli, Vabaduse pst., pudu- ja valmisriieteäri.
83. Vidrik Kõrsmäe, Kasariitsa v., segakauplus.
84. Restoran „Muula“, J. Kärbis, Valga, Kuperjanovi 1, ärip. Johannes Kärbis.
85. Umo Käärik, Mustla, Posti 59, toiduainetekauplus.
86. Viktor Lahe, Tallinn, V-Ameerika 8, pudukauplus.
87. K. Laks, Aakre v., Pühaste k., veoäri veoautol, ärip. Karl Laks.
88. T/Ü. Lauri ja Ko, Tartu, Pikk 17, savitööstus; täisühing, täisosanikud Eduard Lauri ja Gustav Kõrvel, ühingu osakapital Kr. 400.—
89. J. Lauring, Vao v., Väike-Maarja, lükusepatöötuba, ärip. Johannes Lauring.
90. Segakauplus Karl Leibur, Väinjärve v., Koeru alevik.
91. Söögisaal M. Lein, Tallinn, Paldiski mnt. 31-a, ärip. Miili Lein.
92. Mihkel Lepik, rändsaeveski, Soontaga v., Peantse k.
93. H. Liias, Vaimastvere v., Vägeva, segakauplus, ärip. Hailo-Jaan Liias.
94. Voldemar Liisin, Erra v., Sala k., toiduainetekauplus.
95. August Liiva, Erra v., Liiva, segakauplus.
96. S. Liivak, Tartu, Suur-Kaar 67, toiduainetekauplus, ärip. Salme Liivak.
97. Meta Lilliallik, Restoran-võraste-maja „Aleksandria“, Võru, Katarina 6.
98. Liisa Lipp, Kambja v., S.-Kambja as, jahuveski ja saeveski.
99. Jüri Liints, Põltsamaa, K. Pätsi 6, kalakauplus.
100. A. Lohu, Olustvere v., jahuveski, veskipidaja August-Ervin Lohu.
101. Mihail Loiko, Rakvere, Tallinna 12, puuvilja- ja majustusteäri.
102. Karl Loog, Tallinn, Hariduse 13—8, esindused (pliatsid).
103. Kristjan Lüütsep, Leevi v., jahuveski.
104. Pudu- ja moeäri „Virge“ M. Madissova ja L. Maiste, Tallinn, Paldiski mnt. 3, Tallinn; täisühing, täisosanikud Meta Madissova ja Laine Maiste, ühingu osakapital Kr. 1000.—
105. Diodor A. Martinson, Tallinn, Gonsiori 17, agentuur (tekstiilkaubad ja kalliskivid).
106. „Tuudi saeveski“, H. Mets, Lihula v., Tuudi as., veskipidaja Hendrik Mets.
107. Erich Miljand, Pärnu, Kalevi 51, ehitustööde ettevõte.
108. A. Mustis, Kuressaare, Kevade 4, veoäri, ärip. Arnold Mustis.
109. Nikolai Möldri, Põltsamaa, Riia 49, koloniaal- ja toiduainetekauplus.
110. Fr. Müür, Kambja v., Kodijärve, segakauplus, ärip. Friedrich Müür.
111. Aleksander Müürisepp, Karuse v., segakauplus.
112. Aleksander Nigula, Pärnu, Lina 1, puutööstus.
113. K. Nurk, Tartu, Riia 10, toiduainetekauplus, ärip. Karl Nurk.
114. August Oja, Kooraste v., Kooraste as., segakauplus.
115. Ida Ojasalu, Varstu v., Varstu al., segakauplus.
116. Aleksander Olli, Kuigatsi v., Priipalu alevik, talurahvatarvetekauplus.
117. Adolf Onga, Roela v., Rünga k., lubjapõletus.
118. Viktor Ots, Säreveere v., vesiveski.
119. Osvald Otsing, Röpina v., Leevaku k., veoettevõte.
120. Henman Pardel, Võru v., segakauplus.
121. Paul Pari, Veriora v., Viluste k., segakauplus.
122. Olga Peet, Abja v., Paluoja, Pärnu tee 10, pagariäri.
123. Sinida Peterson, Pärnu, Riia mnt. 59, tarvitatud asjade ost-müük.
124. Spetsiaal „Silindrinahk“, N. Pigo-revsky, Tallinn, Kungla 18—5, nahka-

- mitük tekstiilvabrikutele masinate tsilindrite jaoks, ärip. Nicolai Pigorevsky
125. Jahuveski Marie Piir, Kasaritsa v., Kirepi.
126. Marie Post, Pärnu, Jannseni 46, toiduainetekauplus.
127. Juuksetööstus Potter, Tallinn, Narva mnt. 59, ärip. Alide Potter.
128. Lilli Pärtel, Vändra v, Vändra alevik, pärgade müük
129. Harald Püssim, Tallinn, Herne 6, mööblitööstus
130. R. Raba, Mäksa v., Poka as., vesiveski, veskipidaja Richard Raba.
131. Salme Rahu, Tallinn, Bekkeri 7, juukse- tööstus.
132. Oskar Rahula, Särevea v., Käreve- re k., mootorjahuveski.
133. H Raidma, Jõhvi, Narva 43, toidu- ainetekauplus, ärip. Hermann Raidma.
134. Roman Randla, Haljala v., Raja k., agent õmblusmasinate ja nende osade alal.
135. M. Rannik, Tartu, Narva 82, pagari- ja kondiitritööstus ja -äri, ärip. Marie Rannik
136. Ivan Raud, Vilo v., segakauplus.
137. M. Raudsep, Tartu, Võru 118, toidu- ainete- ja piimakauplus, ärip. Marie Raudsep.
138. Aliide Raudsepp, Sindi, Pikk 16, toidu- ainetekauplus
139. Ed. Rämmi, Tallinn, Tähe 16, lihakaup- lus, ärip. Eduard Rämmi
140. J. Rebane, Viljandi, Turu 10, mütsikaup- lus, ärip. Jaan Rebane, piiratud prokuura Jaan Reimand'il.
141. Oskar Rebane, Mõniste v., talurahva- tarvetekauplus
142. A. Reeva, Kuressaane, Raekoja 2, toi- duainetekauplus, ärip. August Reeva.
143. Liisa Reinhold, Tori v, Päästale k., talurahvatarvetekauplus.
144. Tiit Retel, Petseri, Tartu 27, pudu- kauplus.
145. Kudumistööstus E. Riim, Nõmme, Loo- tuse 91, ärip. Elfriede Riim.
146. Johannes Riisma, Torma v., Säase k., segakauplus
147. Helmi Robert, Tallinn, Õle 1, kala- kauplus.
148. Kusta Roo, Linnamäe v., Vaabina as., segakauplus.
149. „Silikat-saun“ L. Roose, Nõmme, Pärnu mnt. 4, ärip. Liidia Roose.
150. M. Roosilill, Tartu, Kalevi 59, toidu- ainete- ja piimakauplus, ärip. Miina Roosilill.
151. D. Roosiväli, Tudulinna v., metsa- tööstus, ärip. Diedrich Roosiväli.
152. J Rosse, Tartu, Söögiturk 5, toidu- ainetekauplus, ärip. Johanna Rosse.
153. K. Rosse, Tartu, Kloostri 9, toidu- ainetekauplus, ärip. Karl Rosse.
154. Juuksetööstus „Noblesse“, M. Rotberg, Tallinn, Uus 3—3; ärip. Marta Rotberg.
155. Ene Rumma, Tallinn, Mundi 2, laste- riiete ja daamidepesu äri.
156. Jaan Rumm, Kohtla v., Kukruse as., segakauplus.
157. Mihail Saar, Petseri, Poska 26, sega- kauplus.
158. Ivan Sabaikalov, Petseri, Sepa 23, toiduainetekauplus.
159. Restoran „Sakkala“, Johan Salumets, Suure-Jaani, Pärnu 9.
160. M Samuel, Tallinn, Jakobsoni 65, juuksetööstus, ärip. Marie Samuel.
161. Seemer, Leisi riidevärvimistööstus, ärip. Rosalinda Seemer.
162. Juuksetööstus „Leedi“, M. Seene, Tal- linn, Tartu mnt. 49, ärip. Minna-Johanna Seene.
163. Juulia Senator, Pärnu, Munga 11, toiduainetekauplus.
164. Bekkeri saun, E. Sepa, Tallinn, Bekkeri as. 47, ärip. Elmar Sepa.
165. V. E Sepp, Põdrala v., segakaup- lus, ärip. Varju-Eha Sepp.
166. Konstantin Sepre, Vaivara v., Türsa- mäe as., toiduainetekauplus.
167. Nikolai Sergejev, Tallinn, Vene 1—9, pruugitud markide ja raamatute kaup- lus
168. Kompvekitööstus „Lacta“, M. Sidorov, Tallinn, Keemia 17, ärip. Mihhail Sido- rov.
169. R. Sikka, Tallinn, Tööstuse 35 (s. o. end. Soo 21) puuvilja- ja maiustustekaup- lus, ärip. Rosalie Sikka.
170. Hilda Silivälja, Tallinn, Tulika 32, vasevalamistööstus.
171. Kaubandus-tööstuse aktsiaselts „Ants Silvere & Ko“, Tartu, Kalda 5—6, õlle- ja karastavate jookide tehase ja kohvi- tehase põhjaktsiakapital Kr. 200.000.—, eelisaktsiakapital Kr. 50.000.—; juhatusel liikmed Ants Silvere, Albert Silvere ja Ado Anderkopp.
172. Richard Simonson, Tallinn, Kopli 16, vanaraua- ja pruugitud asjade kauplus.
173. Juhan Siniallik, Tartu, Raekoja 19, mütsikauplus.
174. H. Sirel, Lelle v., Eidapere alevik, riide- kauplus, ärip. Helene Sirel.
175. N. Snitkin, mehaanikatööstus, Tallinn, V.-Karja 1, ärip. Nikolai Snitkin.
176. Nõmme Köietööstus Strandberg, Nõmme, Pärnu mnt. 124, köie- ja nõöri- tööstus, ärip. Evald Strandberg.
177. E. Taime, Tallinn, Luha 17, toidu- ainetekauplus, ärip. Emilie Taime.
178. Tamm. Tõlliste v., segakauplus, ärip. Robert Tamm.
179. Verner Tamm, Vajangu v., Vajangu k., riigiviina- ja segakauplus.
180. Gustav Tammsalu, Järvesuu v., Goro- diltše k, jahuveski.
181. Paul Teltmann, Tallinn, Reimanni 10, naha- ja jalanõudetarvetekauplus.
182. Paul Tensing, Põlva, v., Põlva alevik., segakauplus.
183. A. Tohver, Tallinn, Koidu 80, leiva- tööstus, ärip. August Tohver.
184. Jahu- ja saeveski Jaan Tomson, Vänd- ra v., Veski talu.
185. Jahuveski L. Torm, Misso v., Kivioru k., veskipidaja Ludvig Tomm.
186. Jakob Tuba, Petseri, Vabaduse 18, pagari- tööstus.

- 187 O. Tääker, Tartu, Raekoja 102, toiduainetekauplus, ärip. Oskar Tääker
- 188 Voldemar Tõmismäe, eluk. Paikuse v., Vaino k., ehitus- ja remonttööde ettevõtte
- 189 Adele Vahenõmm, Pärnu, Rääma 82, toiduainetekauplus.
190. Anette Vaikla, Tallinn, Müürivahe 22, juuksetööstus.
191. Karl Vanaaseme, Tallinn, Luise 25, toiduainetekauplus
- 192, Johannes Vergi, Rakvere, Pikk 12, mööbliäri.
193. Erich Vilkes, Vao v., Aburi k., rändsaekaater.
194. Evald Vilson, Linnamäe v., segakauplus.
195. Anton Võhma, Tudulinna v., Peresaare as., toiduainetekauplus
- 196 R. Önnis, Lümamanda v., Riisku k., segakauplus, ärip. Ruben-Adolf Önnis
- 197 Nikolai Öunapuu, Meremäe v., Krantsova k., segakauplus.

Registreeritud muudatused:

- A Aedsalu & Ko (esindused) ja suurmüüti koloniaalkaupade j. t. alal) asukohaks Videviku 28, Tallinn (enne Uus 22)
- Villem Ahtsigi perekonnanimeks „Avasaar“ ning tema Pühalepa (s. o. Suuremõisa) vallas asuva jahuveski firmaks „Villem Avasaar Suuremõisa jahuveski“
- Metallitööstuse aktsiaselts „Aivaz“, Tallinn, Tööstuse 47-c (s. o. endine Soo 27), juhatusest surma läbi lahkunud Voldemar Palitser.
- Elsa Amberi perekonnanimeks „Stümper“ ning tema Tartus, Aleksandri 1 asetseva lastevalmisriiete- ja pudukaupluse firmaks „E. Stümper“
- Miina Aunapuu jätkab äritegevust, avades Tallinn, Härjapea 28, toiduainetekaupluse firma all „Miina Aunapuu“.
- A. Bartoshevitschi ktulutus- ja reklaambüroo asukohaks Tallinn, Dunkri 3—2 (enne Kullasepa 10—4).
- Riidetööstus „Kudur“, Vennad Besprosvanny & Ko, Tallinn, Veerenni 29, usaldusühingust täisosanik Vilhelm Kelm lahkunud, leping muudetud, ühingu osakapitaliks jääb Kr. 133 000.— ja prokuristiks Esther Brodovsky (piiratud prokuura).
- Robert Birnbaum'i perekonnanimeks „Pirnipuu“ ning tema Kolga v. Kahalas asuva jahuveski firmaks „Robert Pirnipuu“.
- U/Ü. Keila Villaketramise ja Kudumise Tööstus Deutsch, Sacharov, Schönborg, Tallinn, Tööstuse 47, senine usaldusühing talletajate lahkumisega muutunud täisühinguks, leping muudetud, ühingu osakapitaliks on Kr. 81 000.— ja firmaks: Täisühing, Keila Villaketramise ja Kudumistööstus „Deutsch, Sacharov, Schönberg“.
- Ruttar Eelmaa (end ees- ja perekonnanimi Rudolf Ehrmann) jätkab äritegevust, avades kaevupuurimise tööde ettevõtte firma all „Ruttar Eelmaa“, Tallinn, Kauba 28—15.
- Eestimaa Meri-Jahtklubi, Tallinn, V.-Viru 11, lahkunud sekretär Kurt Grohmann, kelle kohuseid taitma on valitud asekommodor Erik Holst, asekommodoriks juure valitud William Reinwalt.
- Valentine Estenthal'i lille-, pärja- ja ajasaadustekaupluse asukohaks Pärnu, Hommiku 17 (enne Hommiku 19), ja firmaks „V. Estenthal“
- Filmitööstuse ja kaubanduse aktsiaselts „Estofilm“, Tallinn, Roosikrantsi 1, omandanud ja peab edasi Tallinnas, Narva mnt. 18 kino „Forumi“, Valgas, Kungla 4 kino „Ilmarine“ ja Tallinnas, Vabriku 8 kino „Skala“
- Paul Gangbaum'i perekonnanimeks „Kangpuu“ ning tema Kärjala vallas, Sulbil, asuva segakaupluse ühes riigiviina- ja õllemüügiga firmaks „Paul Kangpuu“.
- Anna Glebova jätkab äritegevust, avades Tallinn, Poska 35—2, aluskuubede kudumise tööstuse firma all „Anna Glebova“.
- Moeateljee „Looming“, Soja Gordon, asukohaks Tallinn, V.-Karja 7—1 (enne Pärnu mnt 29—4).
- Harri Haugas, Tallinn, Jakobsoni 28—4, alanud äritegevust ehitusettevõtjana ja tegutseb edasi transportäri alal firma all „Harri Haugas“.
- Oskar Jagumägi perekonnanimeks „Jagomägi“ ning tema raamatu- ja kirjutusmaterjalikaupluse asukohaks Petseri, Vabaduse 7 (enne Tartu 4) ja firmaks „Oskar Jagomägi“
- Ernst Janson jätkab äritegevust, avades Haapsalus, Kalda 4 pagariäri firma all „E. Janson pagariäri“.
- Katarina Janson'i perekonnanimeks „Kask“ ning tema Pärnus, Tallinna mnt. 10 asuva toiduainetekaupluse firmaks „Katarina Kask“.
- Johan Järman avatud Tallinnas, Kopli 22 lihakaupluse ja peab edasi lihakauplust Imanta 50 firma all „Johan Järman“
- David Jõe (end. nimi Laanberg) jätkab äritegevust, avades Lasva vallas jahuveski firma all „D Jõe“
- Sander Jõgi jätkab äritegevust, avades Leisi v., Leisi alevikus riigiviinakaupluse firma all „Sander Jõgi“.
- Johannes Kiljak jätkab äritegevust, avades Tartus, Kuperjanovi 27 leivatööstuse firma all: J. Kiljak Leivatööstus „Taara-leib“.
- Aktsiaselts Kiltisi Sae- ja Jahuveski, Kilti, lahkunud juhatuse liikmed Vassili Golubev ja Manfred Hausen, juhatuse liikmeiks valitud Johannes Küttis ja Peeter Saabre, viimane ühtlasi asjaajajaks-direktoriks.
- Ksenia Kirschbaum lõpetanud pruugitud asjade ostu-müügi Rakveres, Lai 1 ja avanud Rakveres, Laada 35. pruugitud asjade ostu-müügi firma all „Ksenia Kirschbaum“.
- E. Kopelovsky & Ko metsaekspordäri asukohaks Tallinn, K. Pätsi 11-b—4 (enne Pärnu (s. o. end. Valli 10) mnt. 6—45).

28. Jaan-Vidrik Krivin lõpetas toiduainete-kaupluse Võru, Tartu 2, ja avas Võrus, Tartu tän, 1 segakaupluse firma all „Jaan-Vidrik Krivin“.
29. Johan Kukepuu jätkab äritegevust, avades Pärnus, Riia mnt 143 toiduainete-kaupluse firma all „Johan Kukepuu“.
30. Nikolai Kull jätkab äritegevust, avades Kuigatsi vallas, Puka alevikus talurahva-tarvetekaupluse firma all „Nikolai Kull“.
31. Patarei- ja elemenditööstus „Ere“, Kulli ja Reikter, asukohaks Tallinn, Loode 14 (enne Vismari 38).
32. Adele Kumma jätkab äritegevust, avades Rakveres, Turukaubamajas koloniaal-kaupluse firma all „Adele Kumma“.
33. Leena Kurvitsa perekonnanimeks „Sein“ ning tema Pärnus, Kuninga 25 asuva ettevõtte firmaks: Võõrastemaja „Grand Hotell“ L. Sein.
34. Liidia Kuusalu toiduainetekaupluse asukohaks Pärnu, Tallinna mnt 17 (enne Mõisaküla, Pärnu 18).
35. Johannes Kuusk'i segakaupluse asu- kohaks Kõo v., Võhma al., Tallinna tän. 24, (enne Rapla vald).
36. Ludvig Käiss jätkab äritegevust, ava- des Kooraste v. jahuveski firma all „Lud- vig Käiss“.
37. Pauline Käsk jätkab äritegevust, ava- des Rakveres, Võidu 19 kino firma all: Kino „Union“ P. Käsk.
38. Ella Laurisson'i ees- ja perekonna- nimeks Marge Lain ning tema Nõmmes, Jaama 11 (enne Pärnu mnt. 151) asuva riide-, pudu- ja kirjutustarvetekaupluse firmaks „M. Lain“.
39. Leena Lehti ilutikandustööta asuko- haks Tallinn, Sakkala 50, äri nr. 7 (enne Liivalaia 21).
40. Artur Lieberg'i perekonnanimeks „Lee“ ning tema Nõmmes, Männiku tee 24 asuva toiduainetekaupluse firmaks „Artur Lee“.
41. Leena Linde perekonnanimeks „Lindre“ ning tema Tartus, Võidu 17 (end. Prome- nadi 11) asuva naisterahvakübaraäri fir- maks „Leena Lindre“.
42. Richard Liiv avanud Valgjärve vallas metsatööstuse, varem registr. metsamater-jali ostu-müügiäri, veoäri ja talurahva- tarvetekauplust peab edasi Veski (s o. end. Krüüdneri) vallas, firma all „R. Liiv“.
43. Jaan Loosi segakaupluse asukohaks Nõo v. Unipiha as. (enne Kambja v)
44. Teodof Maripuu lihakaupluse asuko- haks Tallinn, Magdaleena 17 (enne Endla 49).
45. Eliisabet Markus'e perekonnanimeks „Järvelaid“, ning tema Tallinnas, Vene 10—3 (enne Müürivahe 33—1) asuva trikoopesutööstuse firmaks „E. Järvelaid“.

Koolivalitsuses registreeritud

Graf'i praktilised raamatupidamise kursused

Bilansivõimeliste tööjõudude ettevalmistus kõikid. raamatup. aladel, kauband. arvut., kirj vahetus- ja kontoripraktika. ÕPETUS SUUSÖNAL JA KIRJA TEEL.

Masinakirjakursused

10-sõrmel. pimed. süst. uutel masinatel.
Kursuste lõpetajaile vastav tunnistus.

Tallinn, V.-Karja 7—3. Kõnetunnid 9—20 Telefon 481-44.

Mainitud kursused loetakse parimateks Eestis ja need on äri ringkonnis täielist tunnustust leidnud.

Kindlustus A.-S.

„E K A“

Tallinn

46. Karl Mets jätkab äritegevust, avades Orava v., Saare veskis, jahuveski firma all „Karl Mets“.
47. Mart Murde, Tallinn, Pikk 43, komisjonikontor; Friedrich Hippius'e prokuura kustunud.
48. Kaelasidemetetööstus „Kude“, Muršak & Ginsberg, Tallinn, Müürivahe 17—1; täisühingust täisosanik Leib Muršak lahkunud, täisosanikuna juure tulnud Rochalea Düskin, leping muutetud, ühingu osakapitaliks jääb Kr. 1.000.— ja firmaks: Kaelasidemetetööstus „Kude“ Düskin & Ginsberg.
49. Emilie Nigov (ka Niigov) peab Kulla alevikus toiduainetekauplust firma all „Emilie Nigov“.
50. August Nikopensus'e perekonnanimeks „Noormets“ ning tema Kiidjärve (s. o. end. Vastse-Kuuste v.) vallas asuva segakaupluse firmaks „August Noormets“.
51. Ella Normann'i perekonnanimeks „Raig“ ning tema Tapal, Lai 6 asuva kübaratööstuse firmaks „Ella Raig“.
52. Jakob Nõmberg jätkab äritegevust, avades Tõdva v. Mõigu as. toiduainetekauplust firma all „Jakob Nõmberg“.
53. Oskar Pass jätkab äritegevust, avades Tartus, Võru 85, vilja ja lina ostu-müügiäri firma all „O. Pass“.
54. „C. Petenberg“, Tallinn, Pikk 17, kodu- ja välismaa peenviinade ja veinide kauplus. Ettevõtte usaldusühingult, kus täisosanikeks olid Molly Veber ja Kurt Wupperfeldt, üle läinud ühes firma tarvitamise õigusega a'nuisikulisele äripidajale Nikolai Jakovlev'ile.
55. Johann Petri on avanud Tallinnas, Valli 4, sadulsepatöödekaupluse ja peab edasi Pärnus, Kalevi 51, sadulsepatöödekauplust ja Hommiku 2 mööbli- ja sadulsepatööstust firma all „J Petri“.
56. August Pikhof jätkab äritegevust, avades Tudulinna vallas segakaupluse firma all „August Pikhof“.
57. Alma-Pauline Pälin'i perekonnanimeks „Oja“ ning tema Tallinnas, Tallinn-Väike jaamas asuva einelaua firmaks „Alma Oja“.
58. „J. A. Pöder ja Poeg“, Valgas, Kesk 13 (s. o. end. Kesk 14), alkoholsete jookide, koloniaal-, ehitusmaterjali- ja põllutööriistadekauplus; ärip. Uusi-Verner Pöder surnud, ettevõtte tegevust jätkab Nanni Pöder firma all: „J. A. Pöder & Poeg“, omanik Nanni Pöder. Sama firma all avanud Valgas, Kesk 13, toiduainetekauplust.
59. Paul Ratnik lõpetanud toiduainete- ja piimakaupluse Tartus, Võru 118, kauplust Võru 86 peab edasi firma all „Paul Ratnik“.
(Järgneb)

ESTONIA TEATER-RESTORAN

VALGE SAAL

Alati huvitav ja vaheldusrikas
KABAREE EESKAVA
Mängib Kurt Strobeli orkester

VEINIBAARIS
vilunud MIXER

RESTORANI SAAL

Igal õhtul muusika kl. 1/29—1/21
Lõunad kella 1—5
Pühapäevadel
LÕUNAMUUSIKA

kella 2—4
BAAR „FRIGIDAIRE“

PUNANE SAAL

MUUSIKA
igal õhtul kella 1/412—3/43 ö.

Mängib
CAPRICCIO TRIO

Teras-rauakauplus

Joh. Krahe

Tallinn

Narva 4

Tel. 308-93

K/K.

Joh. Tusti

Tallinn

Vene 4

Tel. 446-18

Välisbörsid

	L O N D O N								
	18. XII	19. XII	20. XII	21. XII	22. XII	23. XII	27. XII	28. XII	29. XII
Dollar . . .	4.02—4.04	—	—	—	—	—	4.02—4.04	—	—
Saksa mrk. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Soome mrk. .	215.—	—	—	—	225.—	215.—	215.—	—	—
Rootsi kr. .	16.75—16.95	—	16.80—17.00	16.85—16.95	—	—	16.85—16.95	—	—
Daani kr. . .	20.31	—	20.37	20.31	—	—	20.31	—	—
Norra kr. . .	17.55—17.75	—	17.60—17.80	17.65—17.75	—	—	17.65—17.75	—	—
Latt.	20.62	—	—	—	—	—	20.75	—	—
Litt	23.—	—	—	—	—	—	23.25	—	—
Floriin. . . .	7.52—7.58	—	—	—	—	—	7.52—7.58	—	—
Frank	176—177	—	—	—	—	—	176—177	—	—
Helveetsia fr.	17.80—17.95	—	—	—	—	—	17.80—17.95	—	—
Belga	24.10—24.35	—	24.00—24.25	—	—	—	24.00—24.25	—	—
Liira	77.50	77.50	—	—	—	—	77.75	—	—
Slott	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tšehhi kr. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pengö	22.—	—	—	—	—	—	22.18	—	—
Eesti kroon .	16.18	—	—	—	—	—	16.31	—	—
Tšerv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Peseeta	—	—	—	—	—	—	38.50	—	—
Kuld p. u. . .	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	—	168 sh.	168 sh.	168 sh.
Höbe " " . . .	23 ⁷ / ₁₆	23 ¹ / ₂	23 ⁷ / ₁₆	23 ³ / ₈	—	—	22 ¹ / ₂	22 ¹¹ / ₁₆	—
Plaat. " " . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	B E R L I I N										
	15. XII	16. XII	18. XII	19. XII	20. XII	21. XII	22. XII	23. XII	27. XII	28. XII	29. XII
Naelsterling .	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75
Dollar	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493
Soome mk. . .	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05
Rootsi kr. . .	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35
Daani kr. . . .	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10
Norra kr. . . .	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65
Latt	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80
Litt	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98
Floriin.	132.35	132.35	132.65	132.45	132.45	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35
Frank	55.20	55.20	52.20	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20
Helveetsia fr.	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92
Belga	41.20	41.24	41.28	41.40	41.48	41.48	41.54	41.54	41.54	41.80	41.72
Liira	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Tšehhi kr. . . .	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600
Eesti kr.	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50
Peseeta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

J. Puhk ja Pojad suurveski saadused

30. XII 1939. a.

	Kroonid			Kroonid	
Nisupütl (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):			Poolsoore	100 kg	42.—
„Sampo“	100 kg	26.—	Sõre	„	43.—
„Kungla“	„	30.—	Manna	„	43.—
„Kalev“	„	34.—	Rukkijahu	„	18.00—19.50
„Eesti parem“	„	40.—	Rukkipütl	„	26.00—27.00
„Granular“	„	37.—	Nisu pehme — sõre	„	26.00—43.00
			Kaerahelbed	„	32.—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en öros). 20. XII 1939. a.

	Kroonid.		Kroonid
J. Puhk ja Pojad suurveski:			
Jahud: rukki . . . . . 100 kg	18.00—19.50	Raud, sordi . . . . . 100 kg	32.00—38.00
„ püül . . . . . ”	26.00—27.00	Raudvits . . . . . ”	38.00—44.—
„ nisu, pehme—sõre . . . . . ”	26.00—43.00	Raudplekk . . . . . ”	43.00—58.—
Kaerahelbed (Herkulo) . . . . . 1 kg	—32	„ tsingitud . . . . . ”	66.00—72.00
A/S. Rotermanni teh.:		Raudtalad . . . . . ”	32.00
Jahud: rukki . . . . . 100 kg	18.50	Teras, talla, ree . . . . . ”	36.00—38.00
„ püül . . . . . ”	27.—	„ vedru . . . . . ”	45.00—48.00
„ nisu, pehme — sõre . . . . . ”	25.50—42.00	„ valu . . . . . ”	—
Nisu . . . . . ”	22.00—23.00	Malm nr. 2 . . . . . ”	—
Rukis . . . . . ”	17.00	Inglitina . . . . . ”	600.00—700.00
Kaerad, sööda . . . . . ”	—	Seatina . . . . . ”	60.00—70.00
Odrad, toidu . . . . . ”	14.—	Vaskplekk, punane . . . . . ”	200.00—260.—
Seemned: ristikehina, pun., hil. . . . . ”	150.—	Vaskplekk, valge . . . . . ”	180.00—220.—
„ timuti . . . . . ”	100.—	Tsinkplekk . . . . . ”	90.—
Õli, linaseemned % baas . . . . . ”	—	Masinaõli, ... ”	22.00—23.—
Herned, toidu, rohelised . . . . . ”	20.00—35.00	„ Ameerika . . . . . ”	—
Kartulitärklis „Superieur“ . . . . . ”	31.—	Mootoriõli, Ameerika . . . . . ”	41.00—70.—
„ „Prima“ . . . . . ”	29.—	„ Poola . . . . . ”	—
Siirup, kartuli, 42% . . . . . ”	32.00—34.00	Autoõli, Ameerika ja Daani . . . . . ”	45.00—135.—
Glükoos . . . . . ”	32.00—34.00	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
Margariin, kodumaa. . . . . ”	77.50—85.00	teõli, tsistern . . . . . 1000 kg	60.00—75.—
Kakao, Hollandi . . . . . 1 kg	1.60—2.80	Tsilindriõli, Ameerika . . . . . 100 „	43.00—50.—
„ Eesti . . . . . ”	1.00—2.30	Nafta, Vene . . . . . ”	—
Kohv, Rio, Santos jne. . . . . ”	—	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid . . . . . ”	24.00—25.00
„ Kesk-Ameerika sordid . . . . . ”	—	„ Ameerika . . . . . ”	—
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon . . . . . ”	5.60—6.00	Bensin, Esimese Eesti Põlevkivi-	
Tee, laht., oranž Pekoe, Java . . . . . ”	5.00—5.50	tööst. segabensin, fr. Kohtla, netto ltr.	—55
Sidrunid . . . . . kast	30.00—45.00	Autobensin fr. Tallinn . . . . . ”	—55
Apelsinid . . . . . ”	—	A/Ü. Eesti Kiviõli bensin „Estolin“,	
Suhkur, peenike, Inglise . . . . . 100 kg	—	tsistern. tr. Tall. ühes teedemaks. . . . . ”	—57
„ Vene . . . . . ”	49.00	Bensin, I s., välisbensin . . . . . ”	—59
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		Pesuosoda, kodumaa . . . . . 100 kg	11.50—12.—
„ Irboska ja Narva . . . . . ”	3.20—3.85	Seebikivi . . . . . ”	36.00—36.50
„ „ Saksa, fr. Tallinn . . . . . ”	—	Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg	6.50
„ „ Vene . . . . . ”	3.20—3.85	„ tsinkvalge, välism. 100 „	57.00—59.50
Heeringad: Šoti „Matties“, Isort, tünn		„ tinavalge, „ . . . . . ”	—
„ Norra . . . . . 43.00—48.00		„ ooker, „ . . . . . ”	16.00—23.—
Liha, sea, I sort . . . . . 1 kg	00.88—00.95	Kunstväetised: fr. Tallinn ja Pärnu	
Liha, looma, I sort . . . . . ”	00.27—00.60	Superfosfaat 18/20%, inglise . . . . . 100 kg	—
Õlikoogid, linaseemne . . . . . 100 kg	15.50—16.25	„ „ vene . . . . . ”	—
Sojatangud . . . . . ”	—	„ „ lahti-	
Nisukliid . . . . . ”	10.00	selt, fr. piir . . . . . ”	6.10
Maapähklikoogijahu . . . . . ”	—	Superfosfaat 18/20%, vene kot-	
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn 1000 kg	—	tides fr. piir . . . . . ”	7.00—7.25
Kivisüsi, auru, fr. Tallinn . . . . . ”	—	Toomasjahu 15 ¹ / ₂₀ % . . . . . ”	—
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr. 1000 kg	75.00	Segafosfaat 22/23% . . . . . ”	—
Kütteturvas (A/s., Eesti Turbat.“) . . . . . ”	10.50	Eesti fosforiit 25/27% . . . . . ”	—
Turbabrikett fr. vagun Tootsi jaam . . . . . ”	14.50	Kaalisool 40% . . . . . ”	13.75
Põlevkivi, netto . . . . . ”	9.00	Kainiit 14% . . . . . ”	—
Kütteõli, netto . . . . . ”	58.00	Lubisalpeeter 15 ¹ / ₂₀ % . . . . . ”	16.55
Raskeõli A. B. C. . . . . 100 kg	7.25	Tšiilialpeet. 16% (terakujuline) . . . . . ”	17.35
Estobituumen A. B. C. D. E. F.		Lubiammoonsalpeeter 20,5% . . . . . ”	18.85
„ tünnid br. . . . . ”	9.75	„ „ 16% . . . . . ”	15.25
Asfalt emulsioon . . . . . „ netto . . . . . ”	10.25	Väävelhapuammoonium 20,6% . . . . . ”	16.75
Asfaltmastiks . . . . . „ „ . . . . . ”	5.75	Põllukips, jahvatatud, fr. Irboska . . . . . ”	—
Katuselakk, vaatides, ... „ br. . . . . ”	10.25	Tsement	
Fenolaat, ... „ netto . . . . . ”	5.25	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere	5.30
Karbolineum „Estokarbolineum“		„ paberkottides . . . . . 100 kg	2.70
„ A. B. C. netto . . . . . ”	8.75—11.75	Kriit, pestud . . . . . ”	5.20
Raulak, netto 100kg	16.75	Kivitorv . . . . . ”	14.00—22.50
Immutusõli D. C., netto . . . . . ”	6.75—7.75	Puutorv . . . . . ”	20.—
Maanteeõli . . . . . ”	5.80	Lubi, Tallinn, ... 1000 kg	35.—
Viljapuu-karbolineum, netto . . . . . ltr.	00.25	„ fr. Tamsalu . . . . . ”	22.—
Mootorpetrooleum, ... kg	00.16	Kips, krohvimise, fr. v. Irboska . . . . . ”	30.—
Mootornafta . . . . . ”	0.11,5	„ krohvimise, fr. v. Tallinn . . . . . ”	40.00—42.00
Diiselnaftha . . . . . ”	0.11,5	Telliskivi, I s., fr. Tallinn . . . . . 1000 tk.	42.—
Putukamürk „Puttox“ . . . . . ”	1.50	Silikaat, I s., fr. vabrik . . . . . ”	37.—

Tulitikud, originaalkast (5000 toosi)	kast	Kroonid	125.—
Tallanahk, Eesti nahast	1 kg	2.80—3.20	
Tallanahk, Ameerika, 1 s.		3.00—3.40	
Linaseemneõli	100 kg	83.00—84.00	
Värnits	100 kg	84.00	
Piirit., puh., eksp. (ekskl. v.) fob Tall. hl/alk.		45.00-50.00	
Paber, rotatsioon	100 kg	23.20	
Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr.	0.52—0.65	
„ „ Mitkal „ „		0.40—0.53	
L a m b a v i l l 6. XI 1939. a.			
„ I sort	1 kg	Kr. 6.25	
„ II „	„	4.95	
„ III „	„	3.25	

Võ i. 18. XII 1939. a. Tendents: rahulik.

1. sort 1 kg Kr. 1.89, mis ontulnud sisse 11. XII—17. XII

K a s e i n. 18. XII 1939. a.

Toorkasein I s. 1 kg fr. piimatalitus. Kr. —.20

„ II „ „ „ „ „ „ —.18

Tendents: kindel.

L a m b a l i h a 15. XII 1939. a.

Eksportitava värske lambaliha hind Tallinna tapamajades headuse järgi 110 senti kg

Peekonsigade nädalahinnad Tallinnas 18. XII—22. XII 1939.

Peekonsigade tapakaal:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60—72 kg	104	99	93		
55,5—59 „				89	Siseturu-
72,5—75 „	99	95			hinnad
75,5—80 „	95	91	88		

Elussigade hindadeks noteeriti:

kuni—120 kg raskused 72 s. eluskaalu kg.

121—160 „ „ „ 80 „ „ „

161 ja raskemad 72 „ „ „

Sigade vastuvõtmine katkestatakse 21. XII — 8. I

1940. a. pühade ja transportolude tõttu.

K a n a m u n a d. Tendents: ekspordimunadel langev.

15. XII 1939. a.

1 kg ekspordimune fr. kogumispunkt Kr. 1.35

1 „ siseturumune „ „ „ Kr. 1.30

Kanam. rask. 20—45 gr. 100 snt. kg fr. kogumispunkt.

P i i m. 18. XII 1939. a.

Talupidajate poolt müüdava piima hind Tallinnas

ühe liitri eest:

I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes

kauplustele müües . . . . . 14 s. ltr.

I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes

piimatööstustele müües . . . . . 13 „ „

II valiku rõõskpiim lahtistes nõudes

kauplustele müües . . . . . 12 „ „

II valiku rõõskpiim lahtistes nõudes

piimatööstustele müües . . . . . 11 „ „

Juust 18. XII 1939. a. Tendents: kindel.

Juustu hinnaks noteeriti ilma riikliku juure-

maksuta fr. Tallinn:

Sissetuln. juustu vanadus peab olema vähem 120 päeva

Eksportjuust: Siseturujuust

Šveitsi juust kuni 80-kg ratas ja üle

sort 12 A 120 senti kg 130 s. kg Šveitsi 1.10—1.25

„ 12 B 117 „ „ 127 „ „ Edami 1.10—1.20

„ 11 A 108 „ „ 118 „ „ Backst. 1.10—1.20

„ 11 B 105 „ „ 115 „ „ Tilsiti 1.10—1.15

„ 10A, B, C 100 „ „ 100 „ „ „

Konserv. 35% rasva 100—110

45% „ 130—160

50% „ 170

L i n a d. 15. XII 1939. a. Tendents: kindel.

Lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko

kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o.

sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi

lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui

ka harimise ja sidumise poolest):

		Petseri- ja Mujal Võrumaal Eestis Kroonid	
Lina, ristna R		150	147
hoffsdreiband HD		141	138
dreiband D		132	129
ordinäärdreiband OD		123	120
liivi ordinäärdreiband LOD		114	111
takupraak H		105	102

Takud	I	1 kg	98
„	II	„	88
„	III	„	78
„	ehituse	„	15—20

K a r t u l i d: 15. XII 1939. a. Tendents: kindel.

1. Söögikartul:

Virurannal . . . . . kv. Kr. —

Läänerannal . . . . . „ „ 3.30—3.50

raudteejaamades „ „ „ —

„Varajane kollane“ . . . . . „ „ —

„Jorgi hertsog“ . . . . . „ „ —

Seemnekartuli hind 100% ekspordikõlvulise va-

liku eest vastavalt tunnustamise klassile.

3. Tööstuskartul:

tärglisevabrikuis 15—16 tärglise kg

Põhja-Eesti piiritusevabrikuis 15—17

K a l a d. 18. XII 1939. Ekspordikõlvulised fr. rannik.

Lõhe marjaga, värske, kaal alat. 6 kg. kg snt. —

Lõhe niisaga, värske, kaal alat. 6 kg „ „ —

Tendents:

Angerjas, elus, rändangerjas, kaal alates 400 g —

—00— elus paigaangerjas . . . . . kg snt.

Tendents: kindel

Koha, värske, alates 38 cm Tend.: kindel „ „ 65

Koha, kaal 1—3 kg „ „ „ 90

Haug, elus, sumpades kg . . . . . „ „ —

Haug, mere, värske, valik 1—3 kg Tend. kin. „ „ 55

Haug, järve, „ „ „ „ „ 53

Ahven, värske, alat. 150 gr „ „ „ „ 25

Tursk, „ 1 kg fr. Tall. „ kind. „ „

püügil verest tühjaks lastud . . . . . „ „ 8¹/₂

püügil verest tühjaks laskmata . . . . . „ „ 7

Aiasaadused, 15. XII 1939. a.

Õunad: ekspordikõlvulised, fr. Tallinn, pak-

kimiskuludeta fr. kokkuostupunkt:

sügissordid . . . . . —

Tendents:

talvesordilised . . . . . —.33

Tendents: püsiv

Tööstusõunad, Antonovka-sordilised

õunad . . . . . —

Tendents:

Jõhvikad: ekspordikõlvulised, franko kok-

kuostupunkt, pakkimiskuludeta . . . . . —.23

Tendents: püsiv.

Kurgid: konservitud, plektoosid 5 kg

fr. ladu Tallinn . . . . . 2.70 toos

Tendents: rahulik.

Sigurid: ekspordikõlvulised, fr. kokku-

ostupunkt, pakkimiskuludeta . . . . . —.26

Tendents: tagasihoidlik.

Sibulad: ekspordikõlvulised, fr. kokkuostup. —.15

Tendents: püsiv.

Toornahad 15. XII 1939. a.

Hinnad olid maksvad vastuvõtu-

punkt 18. XII — 24. XII 1939. a.

Hõbusenahad: soolatud, 17 kg ja üle;

värsked 20 kg ja üle . . . . . Kr. 10.— tükk

soolatud, alla 17 kg; värsked,

alla 20 kg . . . . . „ 6.50 „

praak . . . . . „ 3.50 „

Tendents: selgusetu.

Veisenahead:

värsked I	Kr. —80	kg
" II	" —70	"
" praak	" —55	"
soolatud I	" —96	"
" II	" —87	"
" praak	" —70	"

Tendents: selgusetä.

Vasikanahad: kerged, värskelt kuni

3 ¹ / ₂ kg ja kuivad	"	4.25	tükk
rasked, värskelt kuni 3 ¹ / ₂ kg ja üle	"	1.35	kg
praak	"	2.60	tükk

Tendents: kindel.

Lambanahad:

I OJ	Kr. 4.10	tükk
II J	" 3.50	"
III L	" 2.75	"
IV K	" 2.25	"
V praak	" —80	"

Tendents: kindel.

Karusnahad 1. XII 1939.

fr. vastuvõtupunkt.

I. Kasvanduse karusnahad . . . . . Kr. — tk.

II. Jahi karusnahad:

metsjänes, täisväärtuslik (1/1)	"	0.40	"
punane rebane (1/1)	"	16.—	"
tuhkur (1/1)	"	5.75	"
nirk (1/1)	"	3.—	"
orav (1/1)	"	—50	"
naarits (1/1)	"	17.—	"
mägna (1/1)	"	4.—	"

Tendents: selgusetä.

III. Hõberebasenahad:

1) mustad ja tumedad, täisväärt. (1/1) Kr. 36-80 tk.
2) 1/4 hõbe " (1/1) " 44-90 "
3) 1/2 " " (1/1) " 53-100 "
4) 3/4 " " (1/1) " 64-120 "
5) täishõbe täisväärtuslik " (1/1) " 69-130 "
6) vigastatud " — " 27-70 "

Tendents: — selgusetä.

Metsamaterj. hinn. fr. laduplats Tallinn. 13. XII 39.

Palgid: kuusk ja määnd . . . . . thm. kr. 16.00—17.00

Plokk-palgid . . . . . " " 30.00—33.00

Paberipuud — sulfiit . . . . . r.-m. " 8.20—10.00

Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra laduplats, 75% kooritud r.-m. kr. thm. 6.15

Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra laduplats, 30% kooritud 5.65

Paberipuud—sulf.-haab.fr. Kehra

laduplats, 30% kooritud . . .-m. Kr. —

Toe puud . . . . . " " 8.00—9.00

Pakud: lepp I sort . . . . . thm. " 32.00

" II " . . . . . " " 18.00

haab I " . . . . . " " 35.00

" II " . . . . . " " 25.00

Prussid . . . . . thm. " 34.00—36.00

Saetud materjal: plangud + 25% laudu: alus 7%:

" kuusk u/s . . . . . " " 38.00

" " IV sort. . . . . " " 34.00

" määnd u/s . . . . . " " 37.00

" " IV sort. . . . . " " 33.00

Kastilauad . . . . . " " 55.00—60.00

Krohvilistud . . . . . tk. " —

Liiprid 25 cm × 25 cm × 272 cm " " —

Tendents: selgusetä.

Prahid.

Lina

Tallinn — Stettin . . . . . 1000 kg Rmk. 20.00

" — Gent . . . . . 1016 " sh. —

" — Dundee . . . . . " " —

Puumaterjalid.

Standard

Tallinn — London . . . . . " sh. —

" — Hull . . . . . " " —

" — Manchester . . . . . " " —

" — Grangemouth . . . . . " " —

" — Belfast . . . . . " " —

" — Dundee . . . . . " " —

" — Antwerpen . . . . . " " —

" — Gent . . . . . " " —

" — Rotterdam . . . . . " " —

" — Amsterdam . . . . . " " —

Segakaup.

Tallinn — Stettin . . . . . 1000 kg Rmk. 12.00—45.—

" — London . . . . . 1016 kg sh. —

" — Stokholm . . . . . 1000 kg Rkr. 12.00—90.—

" — Stettin, või . . . . . tünn Rmk. 1.50

" — London . . . . . " sh. —

Kartulid.

Tallinn—Stokholm . . . . . 1000 kg Ekr. 13.—

Toiduainete turg

London.

Bacon, kaal 112 Ingl. naela. maks. hind sh. 115/-**Nisu**, kaal — 496 Ingl. n. = 225 kg.

Northern Manitoba . . . . . sh. —

Rosario Santa Fe . . . . . " —

Jahu, kaal — 140 Ingl. n. = 62,5 kg

Good Canadian sh 12/-

Odrad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg,, 6/-**Kaerad**, " " " " = 50 kg,, 6/6—6/9**Linad**, cif per tn.

Livonian, Basis Risten . . . . . £ 90

Manchester.

Või.

Eesti . . . . . maks. sh. 145/-

Hamburg.

Nisu.

Sisemaa, 50 kg eest. . . . . Rmk. noteerimata

Manitoba I, cif 100 kg eest term. \$ " "

Hard Atlantic . . . . . " " "

Rukis, 1000 kg eest.

La Plata, Hamburgis. . . . . sh. " "

" " Amsterdamis. . . . . " " "

Suhkur.

Toores . . . . . sh. " "

Belgia . . . . . " " "

Hollandi . . . . . " " "

Riis, Burmah II . . . . . Rmk. " "

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil
30. XII 1939. a.

Väärtpaberid	Nomin- väärt.	Vijandi- divid.	Tehtud	Ostjad	Müüjad	Kroonides	
1927. a. 7% E. V. välisl. \$	1000	—	—	3800	—		
100	—	—	—	1700	—		
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maks- s. A. B. C. (55 a.) 2.66%	100	—	—	60	—		
5% E. V. Majandusm. võlakirj.	100	—	—	100	—		
Majandusmin. rahandus- osakonna pantkirjad:							
seeria D. (20 a.) 2.66%	100	—	—	45	—		
" E. (20 a.) 2.66%	100	—	—	50	—		
" F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	20	—		
Pikal. P.: pantl. (20 a.) 6%	5000	—	—	5000	5015		
1000	—	—	—	1000	1003		
võlakirjad (20 a.) 5%	5000	—	—	5000	5010		
" (5 a.) 5%	5000	—	—	5000	5010		
" (5 a.) 4 1/2%	5000	—	—	5000	5005		
" (5 a.) 4%	5000	—	—	5000	5000		
4 1/2% E. Maap. pantl. (7 s.)	100	—	—	100	—		
4 1/2% " " (8 s.)	100	—	—	100	—		
4 1/2% " " (9 s.)	100	—	—	100	—		
4% Asunduskapit. võlakirj.	100	—	—	85	—		
4% Asundusk. võlakirj., mis antud E. Maap. poolt krediitasutust. nende nõudm. ümberlaenust.	100	—	—	100	—		
6% E. Hüpot.-p. pantlehed	100	—	—	89	90		
5% E. Maakrediits. riigi poolt garanteerit. pantl.	100	—	95	95	96		
5% E. Maakrediits. pantl.	100	—	—	95	—		
Aktsiad: Eesti Pank.	50	9%	—	65	—		
Krediit Pank	50	7 1/2%	—	50	—		
Pärnu Krediit Pank	50	4%	—	—	—		
Tartu Tööstuse Pank, a/s.	50	5%	—	—	—		
Balti Puuvilla ketr. ja kud. vabr. a/s.	50	3%	—	1450	1500		
Eesti elektrimasin. ehi- tuse a.-s., end. „Volta“	100	8%	—	—	—		
„Eesti Union“ kindl. a/s.	50	6%	—	—	—		
„Ephag“ Eestim. rohu- ja apteegikaub. ühing.	100	9%	105	105	106		
Eestimaa trükikoda a/s.	50	—	—	—	—		
„Ilmarine“ a/s.	100	—	80	80	81		
„Fr. Krull“ a/s.	50	8%	—	—	—		
„Hansa“ kindl. a/s.	50	10%	—	80	—		
„Kinnisvara“ o/üh.	50	6%	—	50	—		
„Kütte Jõud“ a/s.	100	—	—	—	—		
„Majaomanik“ kinnisva- rade kasut. o/ü.	50	7%	53	53	54		
„Massoprodukt“ a/s.	50	—	—	—	—		
„Mootor“ o/ü.	1000	8%	—	1265	—		
Narva Kirjastustehisus	50	5%	—	—	—		
Piirit. puhast. vabr. o/üh.	500	3%	500	499	500		
„Polaris“ Eesti kindl. a/s.	50	12%	—	—	—		
„Port-Kunda“ a/s.	50	6%	—	—	—		
Põhja kindlustuse a/s.	50	8%	—	49	—		
Saku õlletehase a/s.	50	5%	—	—	—		
C. Siegel a/s.	50	5%	—	—	—		
Sindi Tekstiilvabrikute Üh.	50	—	—	—	10		
Türi Pab. ja Puup.-v. a/s.	50	—	—	—	—		
„Ühiselu“ a/s.	50	—	20	20	22		
O/ü. „Tarlon“	50	—	50	50	51		
Kreenh. Puuvillas. Man. o/ü.	5000	1 1/2%	—	—	—		
„Eesti Kiviõli“ a/ü.	50	—	—	—	—		
O/ü. R.-el.-t. Tehas „Ret“	100	10%	115	115	120		
A/S. Tall. Laevähisus	50	12%	—	—	—		
O/ü. „Elamu“	50	7%	50	50	51		
A/S. A. Rosenwald & Co.	250	—	335	335	338		
K-o./ü. „Loodus“ põhiosat.	50	7%	5150	5150	52		
„eelisosatäh.“	50	10%	5150	5150	52		
O/ü. „Ilutrukk“ põhiosatäh.	50	8%	5150	5150	52		
„eelisosatäh.“	50	8%	5150	5150	52		

Tallinna fondibörsi

kursisedel

		21. XII 1939	22. XII 1939	23. XII 1939	28. XII 1939	29. XII 1939	30. XII 1939
London 1 nael- sterl.	O. M.	16.55 17.25	16.55 17.25	16.55 17.25	16.55 17.25	16.60 17.25	16.60 17.25
New York dollar	O. M.	4.17 4.23	4.17 4.23	4.17 4.23	4.17 4.23	4.17 4.23	4.17 4.23
Berliin	O. M.	167.50 170.50	167.50 170.50	167.50 170.50	167.50 170.50	167.50 170.50	167.50 170.50
Berliin (clear- ing) 100 s. riigim.		160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00
Helsingi 100 soo- me m.	O. M.	— 8.59	— 8.59	— 8.59	— 8.59	— 8.59	— 8.59
Stokholm 100 root- si kr.	O. M.	99.50 100.50	99.50 100.50	99.50 100.50	99.50 100.50	99.50 100.50	99.50 100.50
Kopenh. 100 daa- ni kr.	O. M.	80.75 81.75	80.75 81.75	80.75 81.75	80.75 81.75	80.75 81.75	80.75 81.75
Oslo 100 nor- ra kr.	O. M.	95.50 96.50	95.50 96.50	95.50 96.50	95.50 96.50	95.50 96.50	95.50 96.50
Riia 100 latti	O. M.	77.50 79.00	77.50 79.00	77.50 79.00	77.50 79.00	77.50 79.00	77.50 79.00
Kaunas 100 liitti	O. M.	67.25 68.75	67.25 68.75	67.25 68.75	67.25 68.75	67.25 68.75	67.25 68.75
Amsterd. 100 flo- riini	O. M.	222.50 226.50	222.50 226.50	222.50 226.50	222.50 226.50	222.50 226.50	222.50 226.50
Paris 100 prants. fr.	O. M.	9.20 9.60	9.20 9.60	9.20 9.60	9.29 9.60	9.20 9.60	9.20 9.60
Zürich 100 helv. fr.	O. M.	95.00 97.00	95.00 97.00	95.00 97.00	95.00 97.00	95.00 97.00	95.00 97.00
Brüssel 100 bel- gat	O. M.	70.50 72.00	70.50 72.00	70.50 72.00	70.50 72.00	70.50 72.00	70.50 72.00
Milaano 100 liirat	O. M.	21.25 21.75	21.25 21.75	21.25 21.75	21.25 21.75	21.25 21.75	21.25 21.75
Milano (clear- ing) keskm. kurs.		—	—	—	—	—	—
Varssav 100 slotti	O. M.	—	—	—	—	—	—
Kuld puhas üks gr.	O. M.	—	—	—	—	—	4.68,5 4.76,5

Õnnerikast uut aastat

oma kaubatarvitajaile ja ärisõpradele soovivad firmad:

K/Ü.

„MINERAAL“

S. Berner & P. Sander

TALLINN

Inseneri 3

Tel. 462-65

Malmi- ja vasevalamisvabrik

G. GRAUDIN

Kontor:
Sakala 39-3, tel. 430-34

Vabrik:
Endla 75, tel. 435-35

Õnnerikast uut aastat

oma kaubatarvitajaile ja ärisõpradele soovivad firmad:

A.S.

Oskar Kilgas

Tallinn

Kirjaümbrike- ja paberi ümbertöötamise tehas

O/ü. Raf. Haarla

Tina 9

Tel. 302-56

A.S.

«Rauaniit»

Põhja puistee 7

P. K. «Võieksport»

keskmeierei

Jakobsoni 14

Tel. 305-18

Õnnerikast uut aastat

oma kaubatarvitajatele ja ärisõpradele soovivad firmad:

Trükikoda, raamatukõite- ja karbitööstus

«Võime»

Estonia pst. 17

Tel. 455-58 ja
437-44

V^d Loun & Schitikov

Niguliste 18

Tel. 434-37

A.s. «Savi»

Pärnu 31

Tel. 459-88

Eesti nõõbitööstus

«Merkur»

Vennad A. & I. Fürst

S. Tartu 69

Tel. 306-74

Õnnerikast uuf aastat

oma kaubatarvitajaile ja ärisõpradele soovivad firmad:

KINDLUSTUSSELTS

„E E K S - M A J A“

Harju 45

Keskjaam 478-08

Keemiatööstus

Th. Tiilmann

Ülase 12

Tel. 431-52

O.Ü.

J. RUBIN

Viru 17

Tel. 447-36

Riidekauplus

Julius Rosing & Ko.

S. Karja 11

Tel. 445-84

Koloniaal-, veini- ja tubakakauplus

A. EEK

S. Tartu 18

Tel. 304-94

NAHAVABRIK

„L I N D A“

om. J. Susi

Pärnu 132

Tel. 459-74

A.-S.

Hüppler & Ko.

S. Tartu 43

Tel. 305-01

Õnnerikast uut aastat

oma kaubatarvitajaile ja ärisõpradele soovivad firmad:

Majaomanike Krediit Pank

U.-P.

Pärnu 8

Keskj. 426-69

Juhat. 411-40

Nööritööstus ja -äri
G. Hendrikson

Tallinn

V.-Karja 6

Tel. 445-29

Tööstus Pärnu mnt. 129

Tel. 459-27

Šokolaadi-, kompveki- ja
biskviidivabrik

R. Klausson

Jahu t. 5

Tel. 441-15

Naha-, jalanõude- ja hobuse-
riistadekauplus

N. Bõstrov

Veneturg 1

Tel. 313-13

Kudumistööstus

**Betty Besprosvanny
ja Poeg**

S.-Karja 12

Tel. 446-63

Vabrik:

301-79

Riidetööstus

U.ü. „Kudur“

Vennad Besprosvanny & Ko

Veerenni 29

Tel. 467-59

Laste valmisriieteäri

F^{ma} S. Lerman

S.-Tartu 4

Tel. 314-88.

Õnnerikast uut aastat

oma kaubatarvitajale ja ärisõpradele soovivad firmad:

OSCAR STUDE

EKSPEDITSIOONI A.-S.

Olevimägi 14

Kodukeskjaam 415-00

Thomas Clayhills & Son

Olevimägi 14

Tel. 415-00

Antiikasjade ja mööblikauplus

A. Pastarus

V.-Posti 7

Tel. 445-56

Lihaärid

Vennad Laks

Turukaubamaja
Nr. 7 }
" 17 } tel. 455-82
" 30 }

Vorstitööstus
S.-Tartu 65
Tel. 317-26

Kaubanduskontor

„Vasa“

om. Hellmuth Hoehne

Tallinn

Vene 8

Telefonid: 457-26
427-33

Tapeti- ja paberiäri

Fr. Martinson

Tartu m. 1

Tel. 314-00

Elektrilemënditehas

„Ika“

ins. N. Raag

Kopli 40

Tel. 464-08

Õnnerikast uut aastat

oma kaubatarvitajaile ja ärisõpradele soovivad firmad:

E E S T I M A A

«**ÕLIKONSORTSIUM**»

S I L L A M Ä E L

Piltpostkaartide ladu

V. O T S

Harju 44

Tel. 445-65

Keila villaketramise

ja

kudumise tööstus

Deutsch, Sacharov, Schönberg

Tallinn

Tööstuse 47

Tel. 461-01

O/Ü. «**TARMO**»

Narva 6

Tel. 308-54
306-50

Kaubamaja

Lier & Rossbaum

Viru 7

Tel. 433-34

H. FEIERBACH & Ko

VEDRUDE JA MASINAEHITUSE TEHASED

Tallinn

Jaama 10

Tel. 304-04

Õnnerikast uuf aastat

oma kaubatarvitajaile ja ärisõpradele soovivad firmad:

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

TOIMETUS JA TALITUS

Tallinn

Pikk 20

Tel. 426-15

Tapetiäri

Konst. Brandes

Tartu mnt. 26

Piimasaaduste eriäri

JAKOB IMHOF

V. Posti 7

Tel. 445-37

Pudukaubaladu

B. GOLDMANN

Estonia pst. 13

Tel. 303-26

Jalgratta-, elektri- ja juukselõikuse-
tarvete eriäri ja Prantsuse autode
Peugeot esindus

K.M.

RUD. NIIBO

Valli 4

Tel. 450-66

G. STUDE

TALLINN

Pikk 16

Tel. 442-76

TH. BÜTTNER'i

kudumistööstus

Ladu: Estonia all 10 Tel. 462-34

Õnnerikast uut aastat

oma kaubatarvitajale ja ärisõpradele soovivad firmad:

A.-S.
FRANZ KRULL
Tallinn

Kopli 68

Tel. 415-35

Raua- ja terasasjadekauplus

M. Männil ja Ko

Pikk 13

Tel. 431-49

Majatarveteäri

A.-S.

D. Mirvitz ja Pojad

Tartu

Tallinn

Asut 1872 a.

M. SMIRNOV

Narva 24

Tel. 302-68

Elektrotehnika büroo

V. Engel ja Ko

Pikk 39

Tel. 444-53
419-43

Lilleäri

"LIILIA"

om. H. TUI

Kaupmehe 28

Tel. 430-11

Sukatööstus

A/s.

"COTTON"

Põhja pst. 7

Tel. 432-63

Õnnerikast uuf aastat

oma kaubatarvitajaile ja ärisõpradele soovivad firmad:

Kondiitri- ja pagariäri

JOH. TOOM

Tallinn

Pikk t. 1. Tel. 429-73

Osakond Nunne t. 7

Pudu-, moe- ja manufaktuurkauba
suurladu

E. LERENMANN

Tallinn

S.-Karja 10

Tel. 446-43

Ehituskontor

R. TREUBECK ja **V. TRETJAKEVITŠ**

Kaupmehe 19

Tel. 460-44
321-47

Firma

ADOLF KLAFF

Harju 21

Tel. 436-51

Valmisriieteäri

PEETER PÕDER

Kullasepa 16

Tel. 429-31

Kullasepäri

F-ma **R. LANGE**

Vanaturukael 5

Tel. 436-20

Vorstitööstus

A. EINAS

Kollane 7

Tel. 303-29

Õnnerikast uut aastat

oma kaubatarvitajaile ja ärisõpradele soovivad firmad:

M. KABAL

Riidekauplus
Tallinn

V.-Karja 7

Tel. 444-01

Puusärgiäri ja
matusetalitus

Sakala 25

Tel. 477-56

Jalanõudeäri

A. Adamka

Harju 26

Tel. 436-26

Th. Kaarmann

Raekoja 8

Tel. 431-41

Raekoja 10

Tel. 432-83

Hotell

„BRISTOL“

Rataskaevu 7

Tel. 426-33

Šokolaadi- ja kompveki-
tööstus

„SOLIID“

Hans Schönberg

Kopli 36

Tel. 438-30

K. A. Rütman ja Ko

Pärnu 9

Tel. 466-72

Rohu- ja värvikauplus

E. GÜNTHER

Tallinn

Tartu

Viljandi

Pärnu

Õnnerikast uut aastat

oma kaubatarvitajale ja ärisõpradele soovivad firmad:

O=U. TILGA & KO

Harju 23

Tel. 467-98

Laevamaakleri- & speditšiooniäri

A. J. TRANKMANN & KO

Pärnu 6

Tel. 442-57
442-59

VIRUMAA ELEKTRI A=S.

Kudumis- ja pesutööstus

ANNY TREIER

Vilmsi 29

Telefonid: 300-55
315-52